

ÅRSRAPPORT 2009

NSB-KONSERNET

Innholdsfortegnelse

Viktige hendelser	3
Konsernsjefens årsberetning	4
Årsoppgjøret	
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Kontantstrøm	15
Endringer i konsernets egenkapital	15
Noter	16
Erklæring fra styret og daglig leder	49
Revisjonsberetning	50
Eierstyring og selskapsledelse	54

Viktige hendelser 2009

Nytt dobbeltspor på Jærbanen

16. november kjørte det første toget på det nye dobbeltsporet på Jærbanen. 14. desember var første dag med 15 minutters frekvens mellom Sandnes og Stavanger.

Raskere utbygging i Vestfold

Det har blitt vedtatt at hele dobbeltsporstrækningen Holm-Holmestrand-Nykirke på Vestfoldbanen skal bygges ut i én operasjon.

Regjeringen gikk inn for at stasjonen i Holmestrand skal bygges inn i fjellet, og at det skal bli en sammenhengende fjell-tunnel på 12,3 km. Hastigheten for strækningen økes fra 200 km/t til 250 km/t. Før prosjektet kan starte, må det gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av plandokumenter og kostnadsoverslag. Dette kan først gjennomføres når det foreligger vedtatt reguleringsplan for prosjektet. Med en normal gjennomføring er det sannsynlig å regne med at anleggsarbeidene kan starte i første halvår i 2010.

NSB sparer millioner på miljøprosjekt

NSBs arbeid med å redusere energiforbruket har gitt gode resultater både for NSB og for miljøet. I 2005 startet prosjektet med målsetting å spare strøm tilsvarende forbruket til 3000 husstander (60 millioner KWt) i løpet av en fireårsperiode. Etter to år var målet oppnådd. På tross av at 90 prosent av NSBs tog går på strøm fra miljøvennlig og fornybar vannkraft, er det god miljøpolitikk i å spare mest mulig energi. I tillegg til miljøgevinsten har NSB fra prosjektstart i 2005 og frem til ut 2009 redusert energikostnadene med om lag 35 millioner kroner årlig.

Blant de åtte beste

Nattoget mellom Trondheim og Bodø er blant de åtte fineste togstrækningene i Europa. Det er Lonely Planet som går ut med denne kåringen og NSB er i godt selskap. Følgende nattogstrekninger er tatt med: Moskva - St. Petersburg, London til Fort William, Paris – Venezia, Trondheim – Bodø, Amsterdam – København, Budapest – Split, Praha – Krakow og Thessaloniki-Istanbul.

Suksess på Bergensbanen med jubileum

Bergensbanen fylte 100 år 27. september. Det ble mye omtale av jubileet både i aviser, tv og radio. Blant annet sendte NRK TV hele reisen fra Bergen til Oslo i ett program. Dette ble ett av Norges mest sette tv-program i 2009. På jubileumsfeiringen i Bergen var Hans Majestet Kong Harald til stede.

Nye lokomotiver i godstogvirksomheten

Ti nye lokomotiver er i løpet av 2009 satt i drift, og disse har blant annet en bedre ressursutnyttelse, og er utstyrt med tilbakemating av strøm.

Det transportvolum som går i togene ville alternativt gått på vei, og veiene i Norge og Sverige spares således for opp mot 800.000 lange lastebilturer årlig.

Mantena i Sverige

Etter å ha vunnet en abudskonkurranse i Stockholm om vedlikehold av tunnelbanetogene overtok Mantena, sammen med selskapet MTR Corporation, 2. november ansvaret for vedlikeholdet. Samtidig overtok Mantena etter abudskonkurranse, ansvaret for vedlikehold av Pågatog i et nytt verksted i Helsingborg i Skåne.

Konsernsjefens beretning

NSB har et viktig samfunnsoppdrag i å sørge for effektiv, tilgjengelig, sikker og miljøvennlig transport av personer og gods.

Det er beklagelig at vi i NSB, under de krevende vinterforhold i 2009 og 2010, ikke har levert kvalitetsmessig gode nok transporttjenester. En kald vinter kombinert med tidvis store snøfall har bidratt til store driftsmessige utfordringer med mange feil i infrastrukturen samt feil på togene. Dette har i perioder gitt en alt for svak punktlighet og regularitet og dessverre rammet mange kunder.

Tiltak

Selv om en betydelig del av driftsproblemene sist vinter er knyttet til en umoderne infrastruktur med stort vedlikeholdssetterslep, er jeg opptatt av at vi i NSB gjør alt vi kan for å begrense driftsavvikene og å redusere ulempene for kundene. For å bedre materielltilgjengeligheten har vi satt inn store ressurser på ekstra tining og vedlikehold av togene; vi har under bygging 50 helt nye tog som dels skal erstatte de eldste togene, dels gi økt kapasitet. Vi bruker også betydelige midler på å modernisere store deler av togparken. NSB vil i løpet av året vurdere om vi skal benytte opsjonen til å anskaffe ennå flere nye tog.

I vinterperioden har NSB hatt et betydelig antall busser stående i beredskap på strategiske steder for å kunne tilby kundene alternativ transport når tog blir innstilt. Ved store ikke-planlagte driftsavvik er det imidlertid vanskelig å skaffe tilstrekkelig antall busser. NSB arbeider fortløpende med busselskapene i Østlandsområdet for å bedre beredskapen.

Informasjonen til kundene skal styrkes – bl.a. gjennom elektronisk varsling til kundene samt bedret informasjon ombord i togene. NSB samarbeider tett med Jernbaneverket om bedret kundeinformasjon på stasjonene.

1. februar 2010 innførte NSB en ny kompensasjonsordning til kundene som gir refusjon på deler av billettprisen ved forsinkelser.

Krav til forbedring av jernbanenettet

Den siste vinterens store driftsavvik illustrerer behovet for en kraftig opprustning av jernbanens infrastruktur. En stor del av infrastrukturfeilene kan føres tilbake til et stort vedlikeholdsetterslep og til gamle anlegg. Dette, kombinert med stedvis høy kapasitetsutnyttelse, gir et sårbart transportsystem.

For å kunne gi kundene et mer forutsigbart og attraktivt togtilbud er det nødvendig å ta igjen tidligere års vedlikeholdsetterslep samtidig som det satses på å bygge ut en mer moderne infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet.

NSB mener det er nødvendig raskt å bygge ut InterCity-området på Østlandet med moderne dobbeltspor, og med 4 spor på innerstrekningene mot /gjennom Oslo. NSB mener det er viktig at politikerne tidsfester når hver av disse strekningene skal være ferdig utbygd.

Det er også nødvendig å øke kapasiteten på hovedstrekningene mellom landsdelene slik at det kan kjøres 600 m lange godstog 2. hver time hele døgnet.

Resultatene i 2009

NSB-konsernet leverte positive økonomiske resultater i 2009, det fjerde beste resultat på de siste 10 år. Årets resultat før skatt ble på 497 MNOK. I fire av de siste fem år har NSB-konsernet levert en god avkastning på egenkapitalen, og samlet i perioden 2006-2009 har vi derfor vært i stand til å betale over 1 milliard kroner i utbytte til staten som eier. På bakgrunn av resultatet i 2009 vil det i 2010 gis ytterligere 172 MNOK i utbytte til staten. NSB-konsernets resultater i 2009 er primært skapt gjennom eiendomsutvikling og gjennom forbedret drift i bussvirksomheten. Finanskrisen har også påvirket NSB-konsernet negativt, og har ført til betydelig reduksjon i godstransportvolumene og resultatene fra denne virksomheten.

Framtidsutsiktene

Det er min vurdering at toget og kollektivtrafikken har gode fremtidsmuligheter ettersom samfunnet har behov for mer miljø- og energieffektive transportløsninger. For å lykkes med dette må samfunnet være villig til å prioritere nødvendig vedlikehold og investeringer for å få til en tidsmessig og velfungerende jernbane.

En modernisering av jernbaneinfrastrukturen i Norge vil bedre næringslivets konkurransekraft samt gi kommende generasjoner et godt kollektivtilbud. Det vil også være et viktig bidrag for miljøet.

NSB har lagt fram planer for et vesentlig bedre togtilbud i Oslo-området fra 2012/2013 når Vestkorridoren Lysaker-Asker er ferdig utbygd og nye tog kan settes inn i trafikk.

Vi i NSB skal gjøre alt vi kan både for å utvikle framtidens jernbane og for å gi kundene et tilfredsstillende kollektivtilbud hver eneste dag.

Einar Enger

NSB AS

Styrets årsberetning NSB-konsernet 2009

Utviklingstrekk i 2009

- Driftsresultatet ble betydelig bedre enn i fjor
- Resultatbedring i buss- og eiendomsvirksomheten
- Avkastningen på bokført egenkapital økte til 4,7 %
- Antall passasjerer i bussvirksomheten på nivå med i fjor
- Liten nedgang i antall passasjerer for persontogvirksomheten
- Redusert transport av gods på bane

Punktligheten og regulariteten for persontog ble på nivå med fjoråret, men med store variasjoner over året. Hovedårsaken til svak punktlighet er ustabil infrastruktur og utfordringer med å holde nok togsett operative i perioder med snøfall og sterk kulde. Kundetilfredsheten i persontrafikken ble på nivå med fjoråret, mens NSBs omdømme i årets måling ble noe svakere enn året før.

Resultat før skatt er 497 MNOK (Fjorårets tall i parentes)

Konsernets resultat før skatt er 497 MNOK (69 MNOK). Driftsresultatet er 550 MNOK (105 MNOK). Hovedårsakene til bedringen er:

- Bedret resultat i bussvirksomheten, i hovedsak på grunn av reduserte dieselkostnader, bedret drift og redusert tapsføring på kontrakter
- Reduserte ulykkes- og forsikringskostnader
- Økt gevinst fra salg av eiendommer, i hovedsak salg av tomt i Bjørvika

Netto finansposter - 53 MNOK (- 37 MNOK) er 16 MNOK høyere enn i 2008. Årsaken er i hovedsak kostnader knyttet til høyere gjeldsbelastning.

Trafikksikkerhet

Ingen passasjerer eller medarbeidere omkom som følge av konsernets transportvirksomhet i 2009.

I persontogvirksomheten i Norge omkom en person etter påkjørsel ved planovergang på Gjøvikbanen. Tre passasjerer ble alvorlig skadet, en ved avstigning, en som følge av is kastet opp fra passerende tog og en etter påkjørsel. Etter flere år med økning er antallet mindre alvorlige personskader redusert i 2009. I persontogvirksomheten i Sverige ble ingen personer drept eller alvorlig skadet.

I godsvirksomheten er det ikke registrert dødsfall eller alvorlige personskader.

I bussvirksomheten omkom 4 personer i trafikulykker hvor Nettbuss var involvert. Verken selskapet eller sjåførene er tillagt skyld i noen av ulykkene.

NSB arbeider for en kontinuerlig styrking av trafikksikkerheten. Risikoreduserende tiltak rettes mot økt oppmerksomhet fra ledelsen, bedre trening og informasjon til medarbeidere med sikkerhetskritiske oppgaver og mot forbedrede tekniske systemer.

Jernbanenettet har fortsatt mangler når det gjelder tekniske barrierer mot sammenstøt. Etter svak fremdrift tidligere år har Jernbaneløpet i løpet av 2009 kommet i gang med prosjektering flere steder. Dette arbeidet må ha prioritet slik at risikoen for sammenstøt reduseres.

Punktlighet

NSB Persontogs punktighet ble på i overkant av 85 %, 5 prosentpoeng under målet på 90 %. Punktligheten bedret seg med 1 prosentpoeng fra 2008 til 2009, men det har vært betydelige variasjoner gjennom året, i særdeleshet knyttet til perioder med utfordrende klimatiske forhold. NSBs andel av årsaken til totale forsinkelsesminutter på egne persontog er 32 %, som er en marginal nedgang ift. i sist år. NSBs andel kan i hovedsak henføres til materiellfeil og stasjonsopphold.

NSB har satt inn ekstra ressurser på vedlikehold av materiell som følge av ising og andre driftsproblemer. Feil på infrastruktur har i tillegg skapt store problemer for trafikkavviklingen. I Oslo-området og rundt de store byene er togtrafikken så tett at det skal lite til før en feil forplanter seg og skaper forsinkelser for flere strekninger. Jernbaneverket har satt i gang punktighetsfremmende tiltak flere steder, først og fremst i Oslo-tunnelen, men det er også iverksatt tiltak på kontaktledninger, signalanlegg, skinnegang, mm på de fleste andre strekninger.

Datterselskapet Svenska Tågkompaniet AB hadde i 2009 en gjennomsnittlig punktighet på 94 % mens datterselskapet NSB Gjøvikbanen AS hadde en gjennomsnittlig punktighet på 88 %.

Virksomhetens art og eierforhold

NSB er et av Norges største transportkonsern. Morselskapet NSB AS eies av staten ved Samferdselsdepartementet. Konsernets hovedkontor er i Oslo, mens virksomheten er spredt over det meste av Norge og i deler av Sverige og Danmark.

Konsernet har virksomhet innen følgende hovedområder:

- Persontog gjennom NSB AS, NSB Gjøvikbanen AS og Svenska Tågkompaniet AB
- Buss gjennom selskapene i Nettbuss-konsernet
- Gods gjennom selskapene i CargoNet-konsernet (55 % eierandel)
- Eiendom gjennom selskapene i Rom-konsernet

Eierstyring og selskapsledelse

NSB-konsernet følger norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse med tilpasninger som følger av eierstrukturen. I tillegg legger NSB til grunn statens prinsipper for god eierstyring samt statens forventninger til selskaperens samfunnsansvar på i alt ni områder.

I generalforsamling 15. desember 2009 ble det vedtatt nye vedtekter for NSB AS. Der er det presisert at selskapet har som samfunnsoppdrag å sørge for effektiv, tilgjengelig, sikker og miljøvennlig transport av personer og gods.

En beskrivelse av eierstyringen og selskapsledelsen i NSB-konsernet er vist i vedlegg til årsrapporten.

Risikostyring og intern kontroll

NSB-konsernet har etablert internkontrollsystemer som omfatter verdigrunnlag, etiske retningslinjer, organisering, fullmaktstruktur, og styrende dokumenter. Styret gjennomgår årlig konsernets forretningsidé, verdigrunnlag, strategier og planer. Det gjennomføres årlig risikoanalyser på overordnet nivå samt for utvalgte områder. Risiko innen finansiell rapportering vurderes gjennom risikoanalyser og periodiske oppfølgingsmøter med virksomhetsområdene.

På grunnlag av risikoanalysene er det etablert kontrollaktiviteter som reduserer identifiserte risikoer, herunder automatiske kontroller, revisjoner og analyser relatert til spesielle risikoområder. Status for intern kontroll overvåkes årlig ved gjennomgang av interne revisjonsrapporter og løpende gjennomgang av den økonomiske rapportering.

Mål og strategier

NSB-konsernet har som hovedmål å skape verdier for eier og samfunn gjennom høy sikkerhet, miljø- og energieffektive transport, effektiv drift og lønnsom forretningsutvikling.

NSB-konsernet skal

- unngå skade på mennesker og miljø
- være det ledende landbaserte transportselskapet i Norden
- tjene penger
- ha fornøyde kunder
- ha høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere
- opprettholde finansiell handlefrihet

Persontogvirksomheten

Totale driftsinntekter for persontogvirksomheten i 2009 er 4.768 MNOK, en økning fra foregående år (4.605 MNOK) på 3,5 %. Antall personkilometer i norsk virksomhet gikk ned med 1,0 %, mens antall reiser ble redusert med 1,7 % i forhold til fjoråret.

Driftsresultatet for den samlede persontogvirksomheten ble på 24 MNOK (48 MNOK), en nedgang på 24 MNOK i forhold til 2008. Nedgangen skyldes en svakere markedsutvikling i tillegg til økte kostnader knyttet til vedlikehold og håndtering av avvik.

For virksomheten i Norge var målingene for kundetilfredshet (KTI) på samme nivå som i 2008, med en KTI på 60 for lokaltog og 71 for regiontog. Årets omdømmemåling plasserte NSB på 59 plass blant landets 116 største bedrifter, noe som er svakere enn året før (2008: 54. plass). NSB ble vurdert høyt når det gjaldt miljøbevissthet og samfunnsansvar.

Arbeidet med prosjektet 50 nye tog har i 2009 vært konsentrert om oppstart av produksjon. Etter planen skal nye tog settes i trafikk i perioden 2011 til 2013. Det er tatt beslutning om utvidelse av verksteder for vedlikehold av de nye togene.

Trafikkutviklingen og markedet i Sverige har i sterkere grad enn i Norge vært påvirket av den globale finanskrisen med lavere aktivitet i næringslivet og svakere sysselsetting. Svenska Tågkompaniet AB vant i 2009 anbud som operatør for trafikk i Värmland med oppstart i desember.

Bussvirksomheten

Driftsresultat for virksomheten er 103 MNOK (- 64 MNOK). Nettbuss-konsernets omsetning for 2009 er 3.897 MNOK (3.692 MNOK), en økning på 5,5 % fra året før. Den underliggende driften i Sverige og Danmark har fortsatt potensial for forbedring. I 2009 fraktet Nettbuss-konsernet totalt 104 mill. reisende, som er likt med 2008. Ekspressbusskonseptet TIMEkspressen fraktet i 2009 4,4 mill. passasjerer mot 4,5 mill. i 2008.

De foretatte kundemålingene i 2009 viser at Nettbuss-konsernet leverer tilfredsstillende kvalitet i rutetrafikken. Resultatet viser en kundetilfredshet på 73 av 100. TIMEkspressen fikk en score på 80.

Nettbuss Lillestrøm AS startet opp tre større anbudspakker i 2009. Nettbuss har i tillegg vunnet anbud i Bærum, Trondheim, Skien og på Jaren. I Sverige er det vunnet anbudskontrakter i Halland, Borås og Jönköping.

Godstogvirksomheten

Godstogvirksomheten er preget av konjunktursituasjonen, og dette medførte en negativ resultatutvikling i 2009. Inntektene ble redusert med 11 % til 1.511 MNOK (1.703 MNOK). Driftsresultatet for godstogvirksomheten ble -73 MNOK (-21 MNOK).

Både transport av industri- og konsumvarer har vist en betydelig svikt. Det er gjennomført omfattende restrukturering og effektivisering, men dette har ikke fullt ut kompensert for

markedsnedgangen. Ti nye lokomotiver er i løpet av 2009 satt i drift, og disse har blant annet en bedre kapasitet, og tilbakemating av strøm til nettet ved nedbremsing.

Det ble nådd en leveringspunktighet på henholdsvis 88 % og 89 % for Norge og Sverige.

Eiendomsvirksomheten

Strategien for Rom Eiendom AS er å utvikle, forvalte og realisere eiendommer for å bidra til at kjernevirksomheten i konsernet når sine mål. Virksomheten omfatter et utleieareal på ca. 730.000 kvm og et utviklingsareal på ca. 2 mill. kvm, og oppnådde et positivt driftsresultat på 454 MNOK (104 MNOK). Bedringen skyldes i hovedsak økningen i salgsgvinster fra 2008 til 2009 med 274 MNOK.

Støttefunksjoner

De fleste støttefunksjoner er skilt ut i egne aksjeselskaper. Verksted- og vedlikeholdsfunksjonene er ivare tatt av Mantena-konsernet, som eies av NSB AS. NSB Trafikkservice AS ivaretar renhold av togene. Arrive AS leverer IT-tjenester. Finse Forsikring AS arbeider med NSB-konsernets risikohåndtering for å begrense den økonomiske effekten av skadehendelser, samt minimere konsernets risikokostnader.

Mantena-konsernet driver fra høsten 2009 også virksomhet på to vedlikeholdsbaser i Sverige.

Driftsresultatet for støttefunksjonene er 41 MNOK (40 MNOK).

Økonomisk utvikling

NSB-konsernets årsresultat i 2009 er på 311 MNOK (3 MNOK), en bedring på 308 MNOK. Driftsresultatet er 550 MNOK (105 MNOK), en bedring på 445 MNOK. Bedringen kommer fra økte salgsgvinster og bedret driftsresultat i bussvirksomheten

Årsresultat etter skatt i morselskapet NSB AS er 220 MNOK (216 MNOK). Konsernbidrag fra datterselskaper er inkludert i årsresultatet med 107 MNOK (157 MNOK). Driftsresultatet ble på 44 MNOK (54 MNOK). Nedgangen skyldes primært økte vedlikeholdskostnader.

Konsernets netto kontantstrøm fra driften er 786 MNOK (1.293 MNOK). Forskjell mot driftsresultat utgjøres av avskrivninger på 1.024 MNOK og andre endringer i arbeidskapitalen. Netto kontantstrøm brukt til investeringer er 1.558 MNOK (2.382 MNOK). Herunder inngår 2.018 MNOK i kjøp av varige driftsmidler. 14 MNOK er betalt i utbytte til eier. Investeringene er i hovedsak brukt til å øke kapasitet og lønnsomhet innen konsernets virksomhetsområder. Investeringene er i hovedsak finansiert ved økte lån.

Inkludert årets resultat utgjorde egenkapitalen i morselskapet 7.105 MNOK (6.900 MNOK). Egenkapitalandelen er 48 % (47 %). Fri egenkapital for morselskapet før årets utbytte utgjør 1.569 MNOK. For NSB-konsernet er egenkapitalen 6.737 MNOK (6.421 MNOK), en egenkapitalandel på 37 % (38 %). Forskjellen mellom egenkapital i morselskap og konsern skyldes i hovedsak effekter av konsernposter som er eliminert i konsernregnskapet.

Konsernets avkastning på bokført egenkapital er på 4,7 % (0 %).

NSB-konsernets kortsiktige gjeld er på 4.661 MNOK, hvorav 1.026 MNOK er kortsiktig del av langsiktige lån, som har forfall i november 2010.

Det foreslås følgende disponering av årsresultatet for morselskapet NSB AS:

Utbytte	172 MNOK
Overført til fri egenkapital	<u>48 MNOK</u>
Sum årsresultat	<u>220 MNOK</u>

NSB-konsernets årsresultat etter minoritetsinteresser er på 345 MNOK, hvorav 172 MNOK foreslås som utbytte,

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av virksomheten.

Finansiell risiko

Konsernets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (valutarisiko, renterisiko og øvrig prisrisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernets overordnede risikostyringsplan fokuserer på kapitalmarkedenes uforutsigbarhet og forsøker å minimalisere de potensielle negative effektene på konsernets finansielle resultater. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg mot visse risikoer. Detaljert informasjon om konsernets finansielle risikostyring er vist i prinsippnote 3.

NSB tar opp lån i de markeder og valutaer som totalt sett gir de gunstigste betingelsene. Lån i utenlandsk valuta byttes til norske kroner gjennom valutabytteavtaler. NSB har som målsetning å minimere valutarisiko i finansforvaltningen. I den daglige driften er NSB i liten grad eksponert for valutarisiko da hoveddelen av inntekter og kostnader er i NOK. Dersom avtale om større innkjøp inngås i utenlandsk valuta, dekkes valutarisikoen tilnærmet 100 % i avtalens løpetid.

NSB er eksponert for renteendringer. Morselskapet benytter finansielle instrumenter for å redusere renterisikoen og for å oppnå ønsket rentestruktur på gjelden. Det er etablert retningslinjer som regulerer andelen av lån som skal rentereguleres i en tolv måneders periode, og for rentebindingen på porteføljen.

Overskuddslikviditet plasseres i norske obligasjoner og sertifikater med kort løpetid. Endring i rentenivå kan påvirke verdien på plasseringene, men normalt beholdes verdipapirene til forfall. Det er etablert rammer for kreditteksponering mot sektorer og institusjoner basert på kredittvurderinger.

Etter etablerte retningslinjer skal låneforfall i neste tolv måneders periode være dekket gjennom fri likviditet og etablerte trekkfasiliteter. NSB-konsernet har en målsetning om å ha en fri likviditetsbeholdning på minimum 500 MNOK.

NSB har dekket sitt lånebehov gjennom 2009 på en tilfredsstillende måte, men til lånemarginer som ligger noe høyere enn tidligere år. Markedet har forbedret seg gjennom 2009, men det er fortsatt usikkerhet knyttet til lånemarginene som kan oppnås i 2010. NSB vil fortsatt ha fokus på motpartsrisiko i finansielle transaksjoner.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i NSB-konsernet ble på 9,1 % (8,7 %). Det har vært økning innen alle virksomhetsområder. Sykefraværet i konsernet har fulgt om lag den samme utviklingen som transportbransjen i landet for øvrig.

De fleste selskaper i konsernet er IA-bedrifter. Som IA-bedrift arbeider NSB med å få lavere sykefravær, bedre inkluderingen av personer med nedsatt funksjonsevne samt å heve den gjennomsnittlige pensjoneringsalder.

Ytre miljø

Prosjektet energisparing i Persontog fortsetter frem til 2012 med 100 GWh som mål. Hittil er det oppnådd en besparelse på 80 GWh. Det tilsvarer gjennomsnittsforbruket til 4.000 husstander. Besparelsen utgjør ca. 35 MNOK per år.

Den driftsuavhengige eiendomsporteføljen er kartlagt for mulige grunnforurensninger, og det foreligger rapporter fra forundersøkelser for alle eiendommene. Kartlegging av mulige

grunnforurensninger i de driftsavhengige eiendommene er igangsatt. Renseprosessen på Brakerøya går som planlagt og er planlagt ferdig i løpet av 2010.

Bussvirksomheten arbeider med ISO 14001-sertifisering av sin virksomhet. I 2009 ble fire driftsselskaper miljøsertifisert, og fem nye selskaper startet sertifiseringsprosessen. I Norge er rundt halvparten av bussvirksomhetens datterselskaper sertifisert.

Universell utforming og tilgjengelighet

NSB ønsker at toget skal være et praktisk fremkomstmiddel for alle. Derfor er universell utforming prioritert ved anskaffelse av nye og ved betydelig modernisering av gamle tog. NSBs eiendomsvirksomhet legger stor vekt på universell utforming og tilgjengelighet for alle ved sine bygge- og moderniseringsprosjekter.

Likebehandling

NSB har som mål å ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke diskriminerer. NSB-konsernet skal ivareta likebehandling ved rekruttering, forfremmelse og videreutdanning. Likeledes vil NSB-konsernet vektlegge mangfold som reflekterer et tverrsnitt av samfunnet. Rekrutteringsarbeidet skal kjennetegnes ved at alle søkere opplever å ha like muligheter for ansettelse.

Kvinneandelen i NSB AS er økt fra 30 % til 31 % i 2009. Kvinneandelen i ledelsen i konsernets selskaper og virksomhetsområder varierer. De aksjonærvalgte styremedlemmer i NSB AS har en kvinneandel på 40 % og styreleder er kvinne. Kvinneandelen i Persontogvirksomhetens ledergruppe er 43 %.

Kvinneandelen ved rekruttering i NSB AS ble på 37 % i 2009. Gjennomsnittslønnen for kvinner har som de siste år økt mer for kvinner enn for menn. Andelen kvinner blant de 10 % laveste lønte fortsetter å synke og er blitt redusert fra 51 % i 2008 til 47 % i 2009, mens kvinneandelen av høytlønte har økt fra 25 til 28 %. Andel medarbeidere med innvandrerbakgrunn i NSB AS er ved utgangen av 2009 på 6 %, en økning fra 4,4 % i 2009.

Fremtidsutsikter

Problemene i tografikken rundt årsskiftet 2009/2010 har tydelig vist at i et land med til dels store variasjoner i temperatur- og værforhold stilles det store krav til tog og infrastruktur. I tillegg kreves det en robust ruteplan som er tilpasset den kvalitet og kapasitet som infrastrukturen til enhver tid kan levere. Problemene med punktlighet og regularitet i flere perioder av året viser at disse kritiske faktorene ikke er godt nok ivaretatt. NSBs kundetilfredshet og omdømme lider under dette. I første omgang er verkstedkapasitet og bussberedskap til avvikskjøring økt for å redusere ulempene for kundene. I tillegg er det innført en ny kompensasjonsordning ved leveranseavvik.

Produksjon av 50 nye persontog for å modernisere og tilrettelegge for vekst når dobbeltsporet Lysaker-Asker kan tas i bruk i 2011/2012, er godt i gang. Samtidig investeres det i oppgraderinger av eldre togmateriell. Dette forventes også å ha positive effekter på den punktlighet og regularitet som NSB selv kan påvirke. Samtidig rekrutteres operativt personale for å kjøre en økt togproduksjon fra desember 2012.

Det er styrets vurdering at selv om NSB har reelle utfordringer når det gjelder kundekvalitet og effekter av konjunkturendringen, så har NSB på lengre sikt store muligheter. Det signaliseres vilje til å øke bevilgninger til infrastruktur for å ta igjen etterslep i vedlikehold samt å investere i kapasitetsforbedringer. Det er av avgjørende betydning for en stabil togdrift at infrastrukturforbedringene gjennomføres så raskt som mulig.

Veiene i Norge og Sverige spares for opp mot 800.000 lange lastebilturer årlig gjennom NSB-konsernets godsvirksomhet. Godsvirksomheten vil tilby et nettverk med tilstrekkelig frekvens for å være en attraktiv partner for transportbransjen på de lange strekningene i Norge og Sverige, samt sikre gode forbindelser til/fra Europa.

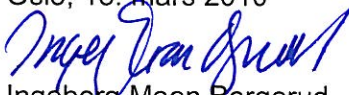
Bussvirksomhetens strategiske posisjonering, organisering og ikke minst resultatene i kundetilfredshetsmålingene gjør virksomheten godt rustet for økt konkurranseutsetting av rutebussproduksjon i Norge. Markedet for vedlikehold av tyngre kjøretøy og turbussmarkedet forventes å ta seg opp etter et svakt år i 2009, mens markedet for kollektivtrafikk forventes å holde seg noenlunde stabilt.

I eiendomsvirksomheten vil det i løpet av de neste årene være stor aktivitet i og rundt stasjonsområdene. Det legges opp til ombygging av Østbanehallen ved Oslo Sentralstasjon, slutføring av ny NSB-skole på Sundland, ombygging på Drammen stasjon og Lillehammer skysstasjon. I tillegg skal eiendomsvirksomheten stå for utbygging av verkstedområder i forbindelse med tilpasning til nye tog og en økt togproduksjon fra desember 2012.

Styret og administrasjonen vil først og fremst arbeide aktivt for å bedre kundekvaliteten i egen leveranse, men også være en pådriver overfor Jernbaneverket for å øke kvaliteten på infrastrukturen. På kort sikt arbeides det med en plan for å øke tilgjengeligheten på togmateriell, forbedre vår egen håndtering av produksjonsavvik, og å gi rask og aktuell informasjon til kundene ifbm. avvik. På mellomlang sikt arbeides det for å tilrettelegge for et betydelig bedret rutetilbud i løpet av 2012.

Styret takker alle ansatte for innsatsen i 2009.

Oslo, 18. mars 2010

Ingeborg Moen Borgerud
styreleder

Christian Brinch

Bente Hagem

Tore Heldrup Rasmussen

Bjarne Borgersen

Audun Sør-Reime

Øystein Aslaksen

Jan Audun Strand

Einar Enger
konsernsjef

Resultatregnskap

(ALLE TALL I MNOK)

	Note	2009	2008
Driftsinntekter	5	10 917	10 329
Driftskostnader			
Lønn og andre personalkostnader	24	5 309	5 091
Avskrivninger og nedskrivninger	25	1 024	956
Andre kostnader	26	4 034	4 177
Sum driftskostnader		10 367	10 224
Driftsresultat		550	105
Netto finansielle poster	27	-49	-57
Andel resultat i tilknyttede selskaper	9	-4	20
Sum finansielle poster		-53	-37
Resultat før skattekostnad		497	69
Skattekostnad	19	186	66
Årsresultat		311	3
Årsresultatet tilordnes:			
Minoritetsinteresser		-34	-17
Aksjonærene i morselskapet		345	20
Utvidet resultat			
Årsresultat		311	3
Omregningsdifferanse		20	1
Årets totalresultat		331	4
Totalresultat tilordnes:			
Minoritetsinteresser		-34	-17
Aksjonærene i morselskapet		365	21
Årets totalresultat		331	4

Balanse 31. desember

EIENDELER	Note	2009	2008
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler	6	233	273
Varige driftsmidler	7	10 727	9 926
Investerings eiendom	8	1 175	1 059
Investeringer i tilknyttede selskaper	9	73	118
Finansielle anleggsmidler		288	64
Sum anleggsmidler		12 496	11 440
OMLØPSMIDLER			
Varer	10	1 965	1 488
Eiendeler for salg	11	0	48
Kundefordringer og andre fordringer	12	1 578	1 333
Derivater	13	612	1 225
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	14	773	436
Kontanter og kontantekvivalenter	16	858	1 150
Sum omløpsmidler		5 786	5 680
Sum eiendeler		18 283	17 120

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL	Note	2009	2008
Aksjekapital og overkurs	17	5 536	5 536
Opptjent egenkapital		1 035	683
Minoritetsinteresser		165	202
Sum egenkapital		6 737	6 421
GJELD			
Langsiktig gjeld			
Lån	18	4 881	4 730
Utsatt skatt	19	399	233
Pensjonsforpliktelser	20	1 321	1 327
Andre avsetninger for forpliktelser	21	284	223
Sum langsiktig gjeld		6 885	6 513
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	22	3 476	3 129
Betalbar skatt	19	111	268
Lån	18	1 026	723
Derivater	13	48	67
Sum kortsiktig gjeld		4 661	4 187
Sum gjeld		11 546	10 699
Sum egenkapital og gjeld		18 283	17 120

Oslo, 18. mars 2010

Ingeborg Moen Børgersen
styreleder

Christian Brinch

Bjarne Borgersen

Bente Hagem

Tore Helderup Rasmussen

Øystein Aslaksen

Audun Sør-Reime

Jan Audun Strand

Einar Enger
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling for konsernet

	Note	2009	2008
Kontantstrøm fra driften	23	1 305	1 868
Betalte renter	27	-372	-320
Betalte skatter		-147	-255
Netto kontantstrøm fra driften		786	1 293
Tilgang/avgang i tilknyttet selskap	9	45	-1
Kjøp av varige driftsmidler	7,8	-2 018	-2 703
Salg av varige driftsmidler	7,8, 23	330	100
Kjøp av immaterielle eiendeler	6	-1	-17
Lån gitt tilknyttet selskap/felleskontrollert virksomhet	30	-215	-58
Mottatte renter	27	296	289
Mottatt utbytte	27	5	8
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-1 558	-2 382
Opptak av kort- og langsiktig lån	18	1 805	3 049
Nedbetaling av kort- og langsiktig lån	18	-1 301	-1 000
Utbytte betalt til selskapets aksjonærer	17	-14	-402
Utbytte betalt til minoritetsinteressenter		-1	0
Netto kontantstrøm brukt til finansieringsaktiviteter		489	1 647
Endring i kontanter og kontantekvivalenter		-283	558
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar		1 150	591
Valutagevinst/tap på kontanter og kontantekvivalenter		-9	1
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember		858	1 150

Endringer i konsernets egenkapital

	Note	Aksjekapital og overkurs	Opptjent egenkapital	Minoritetsinteresser	Sum
Egenkapital 1. januar 2009	17	5 536	683	200	6 419
Årets resultat			345	-34	311
Omregningsdifferanser			20		20
Utbytte	17		-14	-1	-15
Egenkapital 31. desember 2009		5 536	1 035	165	6 737
Egenkapital 1. januar 2008	17	5 536	1 068	217	6 821
Årets resultat			20	-17	3
Omregningsdifferanser			-1		-1
Utbytte	17		-402		-402
Egenkapital 31. desember 2008		5 536	683	200	6 421

NOTER FOR ÅRSREGNSKAPET 2009

Alle tall i årsregnskapet er i MNOK.

NOTER ÅRSOPPGJØRET

1. Prinsippnoter for virksomheten for NSB-Konsernet
2. Aksjer i datterselskap
3. Konsern- og selskapsstruktur
4. NSB-konsernets persontrafikkvirksomhet i Norden
5. Segmentinformasjon
6. Immaterielle eiendeler
7. Varige driftsmidler
8. Investerings eiendommer
9. Investeringer i tilknyttede selskaper
10. Varer
11. Eiendeler for salg
12. Kundefordringer og andre fordringer
13. Derivater
14. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
15. Finansielle instrumenter etter kategori
16. Kontanter og kontantekvivalenter
17. Aksjekapital og overkurs
18. Lånegjeld
19. Skatter
20. Pensjoner og lignende forpliktelser
21. Andre avsetninger for forpliktelser
22. Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld
23. Kontantstrømmer fra driften
24. Personalkostnader
25. Av- og nedskrivninger
26. Andre kostnader
27. Finansielle poster
28. Leiekostnader
29. Risikoanalyser
30. Nærstående parter
31. Betingede utfall
32. Virksomhetssammenslutninger
33. Felleskontrollert virksomhet

Konsernregnskapet ble vedtatt av konsernstyret den 18. mars 2010.

1. PRINSIPPNOTER FOR VIRKSOMHETENE I NSB-KONERNET

1. Generell informasjon

NSB AS (*selskapet*) og dets datterselskaper (samlet *konsernet*) driver virksomhet innen følgende områder:

- Persontransportvirksomhet med tog og buss
- Godstransport med tog
- Eiendomsvirksomhet
- Støttefunksjoner som verksted, vedlikehold og renhold for tog i tillegg til forsikringsvirksomhet.

NSB-konsernet har hovedkontor i Oslo. Alle aksjene eies av den norske stat ved Samferdselsdepartementet.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet til NSB er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: Finansielle derivater og finansielle eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi over resultatet. Enkelte lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling finner sted med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet særskilt i notene.

Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

Konsernet har i 2009 tatt i bruk følgende nye standarder og endringer:

- IFRS 7 *Finansielle instrumenter - Opplysninger* (endret). Endringen krever ytterligere opplysninger vedrørende måling av virkelig verdi og likviditetsrisiko, herunder opplysninger om hvilke verdsettelsesmetoder som benyttes ved måling av virkelig verdi. Endringen påvirker kun presentasjonen.
- IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap* (revidert). Den reviderte standarden krever at inntekts- og kostnadsposter som tidligere ble ført direkte i egenkapitalen nå skal presenteres i utvidet resultatregnskap. I egenkapitaloppstillingen vises transaksjoner med eiere og inntekts- og kostnadsposter for seg, begge fordelt per egenkapitalkategori som tidligere. Sammenligningstallene er endret slik at de er i overensstemmelse med revidert standard. Endringen påvirker kun presentasjonen.
- IAS 23 *Låneutgifter*. Låneutgifter knyttet til kvalifiserende eiendeler blir balanseført som en del av den aktuelle eiendelens anskaffelseskost. Konsernet resultatfører alle andre låneutgifter. Endringen har ingen betydning på regnskapet.
- IFRS 8 *Driftssegmenter* erstatter IAS 14. Den nye standarden krever bruk av en ledelsestilmærking hvor segmentformasjon presenteres på samme måte som ved intern rapportering. Dette er i overensstemmelse med tidligere rapportering.
- IFRIC 15, *Agreements for construction of real estates*. Fortolkningen klargjør om IAS 18, *Driftsinntekter*, eller IAS 11, *anleggskontrakter*, skal anvendes i rapporteringen. Endringen har ingen effekt på regnskapet.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Følgende standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder er offentliggjort og vil være obligatoriske for konsernet i årsregnskap som begynner 1. januar 2010 eller senere, men uten at konsernet har valgt tidlig anvendelse

- IFRS 3 (revidert), *Virksomhetssammenslutninger* (revidert.) Oppkjøpsmetoden for virksomhetssammenslutninger har blitt endret. Alle vederlag ved kjøp av virksomhet skal regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingede vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Konsernet kan for hvert oppkjøp velge om eventuelle ikke-kontrollerende interesser i det oppkjøpte selskapet skal måles til virkelig verdi eller kun til andel av nettoeiendelene eksklusive goodwill. Alle transaksjonskostnader skal resultatføres. Standarden anvendes for oppkjøp etter 1. januar 2010.
- IFRS 5 *Anleggsmidler for salg og avvirket virksomhet* (endret) Endringen presiserer krav til tilleggsopplysninger knyttet til anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) for salg eller avvirket virksomhet. Standarden presiserer at de generelle kravene i IAS 1 fortsatt gjelder, spesielt punkt 15 (dekkende fremstilling) og punkt 125 (kilder til estimeringsusikkerhet). Endringen forventes ikke å ha vesentlig påvirkning på regnskapet.
- IFRS 9, 'Finansielle Instrumenter' (gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. januar 2013) erstatter målereglerne i IAS 39 for finansielle eiendeler. Måling i IFRS 9 er bestemt av selskapets forretningsmodell og egenskapene til den enkelte finansielle eiendel. En finansiell eiendel måles til amortisert kost hvis målsetningen til selskapets forretningsmodell er å holde eiendelen for å motta kontraktsfestede kontantstrømmer og kontantstrømmene fra eiendelen kun representerer avdrag og renter på utestående beløp. Konsernet og morselskapet er ikke ferdig med å vurdere effektene av IFRS 9.

- IAS 1 *Presentasjon av finansregnskapet* (revidert). Endringen presiserer at et potensielt oppgjør av en forpliktelse ved utstedelse av egenkapital ikke har betydning for klassifiseringen som kortsiktig eller langsiktig forpliktelse. Endringen tillater en forpliktelse å bli klassifisert som langsiktig (gitt at foretaket har en ubetinget rett til å utsette oppgjøret ved å overføre kontanter eller andre eiendeler minst 12 måneder etter balansedagen) til tross for at motparten kan kreve at foretaket når som helst må gjøre opp i aksjer.
- IAS 24 (revidert), 'Opplysninger om nærstående parter' (gjelder for årsregnskap som starter på eller etter 1. januar 2011). Endringen medfører lettelse i informasjonskravene knyttet til transaksjoner med offentlige nærstående parter. Selskapet [har / har ikke] offentlige nærstående parter. Endringen forventes ikke å ha effekt på de noteopplysningene som konsernet eller morselskapet skal gi fremover.
- IAS 27 *Konsernregnskap og separate finansregnskap* (revidert). Etter revidert standard skal virkningen av alle transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser føres i egenkapitalen hvis det ikke er endring i kontroll. Slike transaksjoner vil ikke lenger resultere i goodwill eller gevinst eller tap. Når kontroll opphører, skal gjenværende interesse i enheten bli målt til virkelig verdi, og gevinst eller tap blir resultatført. Konsernet vil anvende IAS 27 (revidert) fremadrettet fra 1. januar 2010 for transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser.

Endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og som er vurdert ikke å være relevante for konsernet, er ikke kommentert.

2.2 Konsolideringsprinsipper

(a) *Datterselskaper*

Datterselskaper er alle enheter (inklusive foretak med avgrenset formål, Special Purpose Entities) der konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger bestemmende innflytelse inkluderes effekten av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Anskaffelseskost ved oppkjøp måles til virkelig verdi av eiendeler som ytes som vederlag ved kjøpet, egenkapitalinstrumenter som utstedes, pådratte forpliktelser ved overføring av kontroll og direkte kostnader forbundet med selve oppkjøpet. Identifiserbare oppkjøpte eiendeler, overtatt gjeld og betingede forpliktelser overdratt er regnskapsført til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, uavhengig av eventuelle minoritetsinteresser. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i datterselskapet balanseføres som goodwill. Hvis anskaffelseskost er lavere enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet, resultatføres differansen på oppkjøpstidspunktet (se note 2.6). Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Urealiserte tap elimineres, men vurderes som en indikator på verdifall i forhold til nedskrivning av den overførte eiendelen. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

I selskapsregnskapet håndteres eierskapet i samsvar med kostmetoden.

(b) *Transaksjoner og minoritetsinteresser*

Transaksjoner med minoritetsinteresser behandles som transaksjoner med tredjepart. Ved salg av aksjer i datterselskap til minoritetsinteresser, resultatføres konsernets gevinst eller tap. Ved kjøp av aksjer i datterselskap fra minoritetsinteresser oppstår goodwill.

(c) *Felleskontrollert virksomhet*

Konsernets andel i felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter bruttometoden. Konsernet summerer sin andel av de felleskontrollerte virksomhetenes enkelte linjer for resultat, balanse og kontantstrøm linjer med tilsvarende linjer i konsernets regnskaper. Gevinst eller tap ved salg av eiendeler til felleskontrollert virksomhet resultatføres for den del som kan tilskrives andre eiere (utenfor konsernet) i den felleskontrollerte virksomhet. Ved kjøp av eiendeler fra felleskontrollert virksomhet vil gevinst eller tap først resultatføres når eiendelen selges ut av konsernet. Tap resultatføres umiddelbart dersom transaksjonen indikerer en reduksjon i netto salgsverdi på omløpsmidler eller verdifall på anleggsmidler.

(d) *Tilknyttede selskaper*

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmeberettiget kapital. I selskaper der vi eier 50 %, men ikke har kontroll medtas selskapene som tilknyttet selskap. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering i tilknyttede selskaper til anskaffelseskost og inkluderer goodwill (som er redusert ved eventuelle senere nedskrivninger) (se note 2.6).

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har påtatt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttede selskaps forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen. Der det har vært nødvendig er regnskapsprinsipper i de tilknyttede selskaper endret for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

(a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som i hovedsak benyttes i det økonomiske området der enheten opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet er presentert i NOK som er både den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til morselskapet.

(b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner, og ved omregning av pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt til kursen på balansedagen, resultatføres.

Omregningsdifferanser som følge av endringer i amortisert kost resultatføres og annen endring i balanseført verdi føres direkte i egenkapitalen.

Omregningsdifferanser på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelses) inngår som del av gevinst og tap ved vurdering av virkelig verdi. Omregningsdifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, blir resultatført som en del av gevinst og tap ved vurdering av virkelig verdi.

(c) Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernenheter med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- i. balansen er regnet om til sluttkursen på balansedagen
- ii. resultatregnskapet er regnet om til gjennomsnittskurs for aktuell periode
- iii. omregningsdifferanser føres direkte i egenkapitalen og spesifiseres separat

Ved konsolidering er differanser ved omregning av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet og finansielle instrumenter utpekt som sikring av slike investeringer ført direkte i egenkapitalen.

Goodwill og virkelig verdi av eiendeler og gjeld ved oppkjøp av en utenlandsk enhet tilordnes den oppkjøpte enheten og omregnes til balansedagens kurs.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres første gang til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet. Anskaffelseskost kan også omfatte gevinster eller tap overført fra egenkapital, som skyldes sikring av kontantstrøm i utenlandsk valuta ved kjøp av driftsmidler.

Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Investeringseiendommer, i hovedsak selveide kontorbygninger, holdes med tanke på å oppnå verdistigning og/eller langsiktig avkastning fra leieinntekter. Disse brukes ikke av konsernet. Investeringseiendom regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger.

Lånekostnader som påløper under konstruksjon av driftsmidler balanseføres fram til eiendelen er klar til påtenkt bruk.

Tomter og boliger avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Skinnegående materiell	10 – 30 år
Busser	4 – 12 år
Bygninger	10 – 50 år
Andre anleggsmidler	5 – 30 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Anleggsmidler (avhendingsgrupper) for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) klassifisert som eiendeler for salg regnskapsføres til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader dersom balanseført verdi hovedsakelig gjenvinnes ved en salgstransaksjon snarere enn ved fortsatt bruk.

Forskudd på kontrakter klassifiseres som varig driftsmiddel.

2.6 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel.

Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper. Goodwill testes årlig for verdifall og

balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill vedrørende den solgte virksomheten.

For vurdering av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantgenererende enheter på oppkjøpstidspunktet. Allokeringen skjer til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Konsernet allokerte goodwill til hvert virksomhetssegment i de land de opererer.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Finansielle eiendeler

2.8.1 Klassifisering

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) Til virkelig verdi over resultatet, b) lån og fordringer og c) eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

(a) *Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet*

Finansielle eiendeler som er derivater (se note 2.9) eller som er holdt for handelsformål, klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Kategorien inneholder også finansielle eiendeler som ved første gangs balanseføring blir utpekt til å være til virkelig verdi over resultatet. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de holdes for handelsformål eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

(b) *Lån og fordringer*

Lån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med fastsatte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler. Lån og fordringer klassifiseres som "kundefordringer og andre fordringer" i balansen (Note 2.11).

(c) *Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg*

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De inkluderer i anleggsmidlene så sant ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

2.8.2 Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som "finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet", inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under "andre (tap)/gevinster - netto" i den perioden de oppstår.

Virkelig verdi av børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kjøpskurs. Hvis markedet for verdipapiret ikke er aktivt (eller hvis det gjelder et verdipapir som ikke er børsnotert), bruker konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette den virkelige verdien. Disse omfatter nylig gjennomførte transaksjoner til markedsvilkår, henvisning til andre instrumenter som i vesentlig grad er like, bruk av diskontert kontantstrømsanalyse og opsjonsmodeller. Teknikkene vektlegger markedsinformasjon i størst mulig grad og i minst grad selskapsespesifikk informasjon.

På hver balansedag vurderer konsernet om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler klassifisert som lån og fordringer av enkelte eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg. Objektive indikatorer for verdifall for egenkapitalinstrumenter inkluderer vesentlige eller varige verdiforringelser. Nedskrivning gjøres om en verdiforringelse antas å være vesentlig og ha varig karakter.

2.9 Derivater og sikring

Derivater (eiendeler og forpliktelser) balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Derivater er klassifisert som omløpsmidler. Strømsikring er resultatført under driftskostnader, mens øvrige derivater inngår i finansielle poster.

2.10 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost beregnes ved bruk av først-inn, først-ut metoden (FIFO). For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønnskostnader, andre direkte kostnader og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Lånekostnader aktiveres i samsvar med IAS 23. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrukket kostnader for ferdigstillelse og salg. Anskaffelseskost for varer inkluderer gevinster eller tap på sikring av kontantstrøm ved råvarekjøp overført fra egenkapital.

2.11 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektivrentemetoden, fratrukket avsetning for inntruffet tap. Avsetning for tap regnskapsføres når det foreligger objektive indikatorer for at konsernet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp, som er nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med effektiv rente. Endringer i avsetningen resultatføres som salgs- og markedsføringskostnader.

2.12 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer redusert for trekk på kassekreditt i konsernkontosystemet. Dersom kassekreditt benyttes, vil den være inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

2.13 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital.

2.14 Lån

Eksterne obligasjonslån med fast og flytende rente regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Øvrige lån, banklån med flytende rente, konserninterne lån m.v. regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.15 Utsatt skatt

Skattekostnaden for en periode består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført direkte mot egenkapitalen.

Det er resultatført beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld, ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom virksomheten deltar i en transaksjon som ikke er en del av en foretaksintegrasjon, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

2.16 Pensjonsforpliktelser overfor ansatte

Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser, fastsatt basert på periodiske aktuarberegninger. Konsernet har både tilskudds- og ytelsesplaner. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor arbeidsgiver betaler et bidrag til den ansattes fremtidige pensjon. Arbeidsgivers plikter opphører når bidraget er betalt. En ytelsesplan er en ordning hvor arbeidsgiver forplikter seg til periodiske pensjonsytelser til den ansatte når vedkommende blir pensjonist. Pensjonsutbetalingen er avhengig av flere faktorer, som mellom annet antall år ansatt i selskapet og lønn.

De fleste av konsernets ansatte i Sverige har pensjonsrettigheter og selskapene forpliktelser som er fundet i ALECTA. Ordningen er en multiemployer plan og arbeidsgiver er ansvarlig for ytelsene helt til de er dekket ved utbetalinger. På grunn av ALECTA sin manglende evne til å ta frem tilfredsstillende underlag for vurdering av status for forpliktelsene og midlene i ordningene, behandles ordningen ved regnskapsavslutning inntil videre som en tilskuddsordning.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en rentesats fremregnet med utgangspunkt i langsiktig statsobligasjonsrente i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 % av verdien av pensjonsmidlene eller 10 % av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode.

Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

2.17 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Avsetning for restrukturingskostnader omfatter gebyr ved terminering av leiekontrakter og sluttvederlag til ansatte. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som rentekostnad.

2.18 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden.

2.19 Inntektsføring

Salgsinntekter av tjenester regnskapsføres til virkelig verdi etter fradrag for returer, rabatter og avslag. Konserninternt salg elimineres. Konsernets inntekter kommer i hovedsak fra; persontransport, godstransport og utleie og salg av eiendom.

(a) *Salg av transport- og eiendomstjenester*

Salg av tjenester resultatføres i den perioden tjenesten leveres. Offentlig kjøp av persontrafikkjenester resultatføres i den perioden som leveransene foretas. Inntekter ved utleie av fast eiendom resultatføres over leieavtalens løpetid. Inntekt ved salg av eiendom resultatføres i den periode risiko og kontroll er overført til kjøper. Som hovedregel innebærer dette at inntekten anses opptjent på overtakelsestidspunktet.

(b) *Inntekt fra utbytte*

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.20 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

2.21 Utbytte

Utbyttebetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld når utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

3. Finansiell risikostyring

3.1 Finansielle risikofaktorer

Konsernets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (valutarisiko, renterisiko og øvrig prisisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernets overordnede risikostyringsplan fokuserer på kapitalmarkedenes uforutsigbarhet og forsøker å minimalisere de potensielle negative effektene på konsernets finansielle resultater. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg mot visse risikoer.

(a) Markedsrisiko**(i) Valutarisiko**

Konsernet opererer internasjonalt og foretar betydelige innkjøp fra utenlandske leverandører og er derigjennom eksponert for valutarisiko. Valutarisiko oppstår i finansielle poster og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet.

Konsernet har enkelte investeringer i utenlandske datterselskaper der netto eiendeler er utsatt for valutarisiko ved omregning. Valutaeksponering fra konsernets nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet styres vesentlig gjennom låneopptak i den relevante utenlandske valutaen.

Ved vesentlige kjøp, for eksempel innkjøp av togsett, bes tilbyderne oppgi pris i NOK og utenlandsk valuta. Dersom utenlandsk valuta viser seg rimeligst, avdekkes valutarisikoen tilnærmet 100 % i kontraktens løpetid.

Målsetningen er å skape størst mulig forutsigbarhet med hensyn til utbetalinger i fremtiden målt i NOK.

Risiko ved valutaendring fremkommer i egen note.

(ii) Flytende rente- og fastrenterisiko

Ettersom konsernet ikke har noen betydelige rentebærende eiendeler, er konsernets resultat og kontantstrøm fra driften i hovedsak uavhengig av endringer i markedsrenten.

Lån med flytende rente medfører en renterisiko for konsernets kontantstrøm. Fastrentelån utsetter konsernet for virkelig verdi renterisiko.

Konsernet styrer den flytende renterisikoen ved hjelp av flytende-til-fast renteswapper: Slike renteswapper innebærer en konvertering av flytende rentelån til fastrentelån. Konsernet opptar normalt langsiktige lån til flytende rente og swapper disse helt eller delvis til en fastrente. Gjennom renteswappene inngår konsernet avtale med andre parter om å bytte differansen mellom kontraktens fastrente og flytende rentebeløp beregnet i henhold til den avtalte hovedstol.

Målsetningen er å redusere risiko knyttet til mulige fremtidige rentøkninger, og skape større forutsigbarhet knyttet til fremtidige rentebetalinger.

Risiko ved renteendring fremkommer i egen note.

(iii) Øvrig prisisiko

Konsernet er utsatt for prisisiko knyttet til strøm. Det foretas fortløpende vurdering av markedet for å sikre strøm til fastpris. Konsernet bruker eksterne aktører til å inngå eventuelle avtaler. Målet er å skape større forutsigbarhet knyttet til fremtidige kostnader. Realisert og urealisert gevinst og tap på strømderivater fremkommer i egen note.

(b) Likviditetsrisiko

Forsiktig styring av likviditetsrisiko innebærer å vedlikeholde en tilstrekkelig beholdning av likvider og omsettelige verdipapirer, å ha finansieringsmuligheter i form av et tilstrekkelig antall sikre trekkrettigheter og evne til å lukke markedsposisjoner. Konsernets sentrale finansavdeling har som målsetting å opprettholde fleksibiliteten i finansieringen ved å sørge for å ha sikrede trekkrettigheter tilgjengelige.

Likviditetsstyringen skal sikre at tilgjengelig likviditet er tilstrekkelig til å innfri forpliktelser ved forfall, uten at det medfører uønskede kostnader. Likviditetsrisiko fremkommer i egen note.

Ledelsen overvåker konsernets likviditetsreserve (bestående av lånefasilitet og kontantekvivalenter) gjennom rullerende prognoser basert på forventet kontantstrøm.

(c) Kredittrisiko

Kredittrisiko behandles på konsernnivå. Konsernets eksponering for kredittrisiko påvirkes hovedsakelig av individuelle forhold knyttet til hver enkelt kunde. Tog- og bussvirksomheten selger hovedsakelig kontant. Øvrige datterselskap har morselskap som største kunde. Konsernet er derfor i liten grad utsatt for kredittrisiko.

Overskuddslikviditet plasseres i norske obligasjoner og sertifikater med kort løpetid. Det er etablert rammer for kreditteksponering mot de forskjellige sektorene, og det er etablert rammer for enkelte virksomheter basert på kredittvurdering.

Kredittrisiko fremkommer i egne noter.

3.2 Risiko knyttet til kapitalforvaltning

Konsernets mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre avkastning for eierne og opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene. Avkastningsmålet for NSB-konsernet er satt til 7,2 % av virksomhetens egenkapital, det vises til konsernets årsberetning, avsnitt for økonomisk utvikling.

3.3 Vurdering av virkelig verdi

Med virkning fra 1. januar 2009 har konsernet implementert endringene i IFRS 7 knyttet til finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen. Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- Verdssettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen, (nivå 2)
- Verdssettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

Nominell verdi minus nedskrivninger for inntrufne tap på kundefordringer og nominell verdi av leverandørgjeld samt finansielle anleggsmidler antas omtrent å tilsvare postenes virkelig verdi. Dette begrunnes med kort rentebindingstid

4. Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter.

4.1 Viktige regnskapsestimater og antakelser/forutsetninger

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

(a) *Estimert verdifall på goodwill*

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill. Gjennvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved kalkulasjoner av bruksverdi. Dette krever bruk av estimater.

(b) *Inntektsskatt*

Konsernet skattlegges for inntekt innenfor mange jurisdiksjoner. Betydelig bruk av skjønn er påkrevd for å fastsette inntektsskatten for alle land under ett/samlet i konsernregnskapet. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet regnskapsfører skatteforpliktelser knyttet til fremtidige avgjørelser i skatte/tvistesaker, basert på estimater på om ytterligere inntektsskatt vil påløpe. Hvis det endelige utfall av sakene avviker fra opprinnelig avsatt beløp, vil avviket påvirke regnskapsført skattekostnad og avsetning for utsatt skatt i den perioden avviket fastslås.

(c) *Virkelig verdi på derivater og andre finansielle instrumenter*

Virkelig verdi på finansielle instrumenter deles i et verdsettelseshierarki med tre nivåer. De tre nivåene er:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas med hensyn til disse prisene.
- Nivå 2: Virkelig verdi bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater.
- Nivå 3: Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke-observerbare input).

2 Aksjer i datterselskap

Tabellen viser morselskapets direkte eide investeringer. Konsernet består i tillegg av selskaper og eierinteresser i indirekte eie.

Datterselskap	Etablerings-/anskaffelsestidspunkt	Kontoradresse	Stemme-/res.andel	Bokført egenkapital	Årets resultat	Balanseverdi i selskapet 31.des
Nettbuss AS	1. des. 1996	Oslo	100 %	574	22	713
Rom Eiendom AS	18. des. 1998	Oslo	100 %	1030	174	601
Arrive AS	1. jul. 2001	Oslo	100 %	25	3	29
NSB Trafikkservice AS	1. okt. 2001	Oslo	55 %	6	1	1
Finse Forsikring AS	1. des. 2001	Oslo	100 %	239	48	59
CargoNet AS	1. jan. 2002	Oslo	55 %	497	1	295
Mantena AS	1. jan. 2002	Oslo	100 %	196	-4	254
NSB Gjøvikbanen AS	1. apr. 2005	Oslo	100 %	22	2	16
Svenska Tågkompaniet AB	1. jan. 2007	Gävle	100 %	15	1	121
Tømmervogner AS ¹	31. des. 2008	Oslo	45 %	-1	0	2
Banestasjoner AS	2. jan. 2002	Oslo	100 %	0	0	0
SUM				2602	248	2091

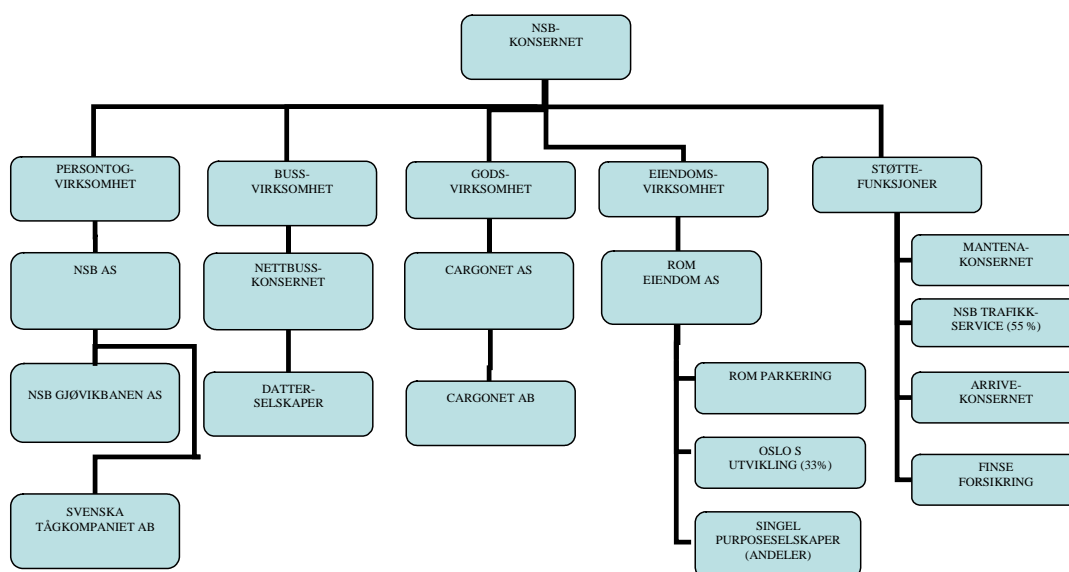
¹Resterende aksjer eies av CargoNet AS.

Det er oppgitt 100 % av bokført egenkapital i selskapene pr. 31.12.2009

3 Konsern- og selskapsstruktur

NSB driver virksomhet i Norge, Sverige og Danmark. Virksomheten styres i virksomhetsområder som avviker noe fra den organisatoriske struktur:

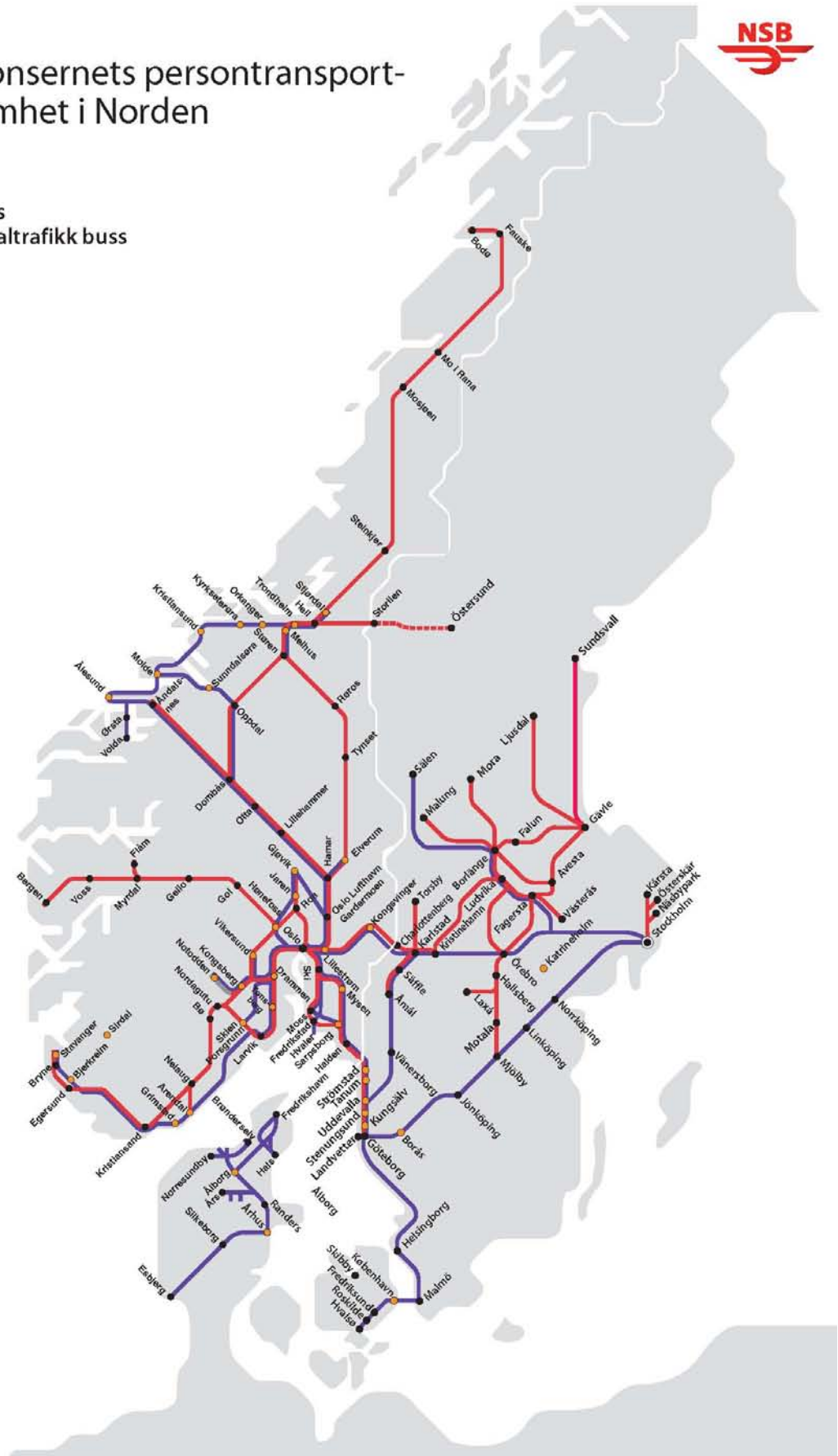
- I Persontog inngår hele virksomheten i NSB AS, NSB Gjøvikbanen AS samt Svenska Tågkompaniet AB.
- Bussvirksomheten omfatter aktiviteten i Nettbuss-konsernet.
- Godsvirksomheten omfatter aktiviteten i CargoNet-konsernet.
- Eiendomsvirksomheten er samlet i Rom Eiendom-konsernet.
- I Støttefunksjoner inngår virksomheten i verksted- og vedlikeholdsselskapene Mantena-konsernet, NSB Trafikkservice AS, samt administrative støttefunksjoner ved Finse Forsikring AS og Arrive-konsernet.

4 NSB-konsernets persontrafikkvirksomhet i Norden

NSB konsernets persontransportvirksomhet i Norden

- Tog
- Buss
- Lokaltrafikk buss

5 Segmentinformasjon
Virksomhetssegmenter

Pr. 31. desember 2009 har konsernet virksomhet innen følgende hovedsegmenter:

- (1) Persontog: persontransportvirksomhet med tog
- (2) Buss: persontransportvirksomhet med buss
- (3) Gods: godstransport med tog
- (4) Eiendom: utleie og utvikling av eiendom

I støttefunksjoner inngår virksomhet i verksteds- og vedlikeholdsselskapene i Mantena-konsernet, NSB Trafikkservice AS, samt administrative støttefunksjoner ved Finse Forsikring AS og Arrive-konsernet.

Segmentresultater 1.1.– 31.12.2009:

	Persontog	Buss	Gods	Eiendom	Støtte	Eliminert	Konsern
Driftsinntekter	4 768	3 897	1 511	1 014	1 379	-1 653	10 916
Driftskostnader u/avskr.	4 296	3 458	1 485	456	1 302	-1 653	9 344
Av- og nedskrivninger	448	336	99	104	36	0	1 023
Driftsresultat	24	103	-73	454	41	0	550
Finansielle poster							-49
Andel av res. tilknyttede selskap							-4
Resultat før skattekostnad							497
Skattekostnad							186
Årsresultat							311
Segmenteiendeler	7 667	2 720	985	4 993	1 309		17 674
Segmentforpliktelser	2 304	582	231	921	476		4 514
Investeringer	570	552	33	624	59		1 838

Eliminering omfatter interne transaksjoner og poster i konsernet, herunder interne handelstransaksjoner og leie av driftsmidler.

Segmenteiendeler og -forpliktelser er avstemt mot virksomhetens eiendeler og forpliktelser som følger:

	Eiendeler	Gjeld
Segmenteiendeler og -forpliktelser	17 674	4 514
Ikke allokert;		
Derivater	609	36
Betalbar skatt	0	111
Total	18 283	4 661

Segmentresultater 1.1.– 31.12.2008:

	Persontog	Buss	Gods	Eiendom	Støtte	Eliminert	Konsern
Driftsinntekter	4 605	3 692	1 703	525	1 302	-1 498	10 329
Driftskostnader u/avskr.	4 141	3 429	1 636	336	1 224	-1 498	9 268
Av- og nedskrivninger	416	327	89	86	38	0	956
Driftsresultat	48	-64	-21	104	40	0	105
Finansielle poster							-57
Andel av res. tilknyttede selskap							20
Resultat før skattekostnad							69
Skattekostnad							66
Årsresultat							3
Segmenteiendeler	7 338	2 731	930	3 675	1 233		15 907
Segmentforpliktelser	1 808	626	355	605	493		3 887
Investeringer	1 256	542	286	645	35		2 764

Segmenteiendeler og -forpliktelser er avstemt mot virksomhetens eiendeler og forpliktelser som følger:

	Eiendeler	Gjeld
Segmenteiendeler og -forpliktelser	15 907	3 887
Ikke allokert;		
Derivater	1 213	32
Betalbar skatt	0	268
Total	17 120	4 187

Segmenteiendeler består i hovedsak av varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, varer, derivater som benyttes som sikring for fremtidige transaksjoner, kundefordringer og andre fordringer og kontanter, mens utsatt skattefordel, investeringer og derivater holdt for handelsformål eller benyttet som sikring for lån ikke er inkludert.

Segmentforpliktelser består av forpliktelser som inngår i arbeidskapitalen, men inkluderer ikke skatt samt rentesikringer. Konserninterne lån er tatt med, men disse er eliminert for å komme frem til konsernets gjeld.

Salgsanalyse per kategori	2009	2008
Transportinntekter	9 557	9 475
Salgsgevinster	298	2
Andre driftsinntekter	1 062	853
Sum	10 917	10 329

Konsernet har en kunde som utgjør mer enn 10 % av driftsinntektene. Statens kjøp av tjenester fra NSB-konsernet fremkommer i note 30.

6 Immaterielle eiendeler
Immaterielle eiendeler

	Goodwill	Øvrige	Sum
Balanse 1. januar 2009			
Akkumulert anskaffelseskost	383	103	486
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-180	-33	-213
Sum	203	70	273

Regnskapsåret 2009

Inngående balanse	203	70	273
Omregningsdifferanser	-2	2	0
Tilgang	0	1	1
Nedskrivninger	-21	0	-21
Årets avskrivninger	-1	-19	-20
Sum	179	54	233

Balanse 31. desember 2009

Akkumulert anskaffelseskost	377	106	483
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-197	-52	-249
Sum	179	54	233

Balanse 1. januar 2008

Anskaffelseskost	364	91	455
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-144	-12	-156
Sum	221	79	299

Regnskapsåret 2008

Inngående balanse	221	79	299
Omregningsdifferanser	1	2	3
Tilgang	14	10	23
Oppkjøp av datterselskap	0	2	2
Avgang	0	-2	-2
Nedskrivninger	-32	-2	-34
Årets avskrivninger	0	-19	-19
Sum	203	70	273

Forskuddsbetaling på tog er overført til varige driftsmidler, se note 7. 2008 er omarbeidet for sammenligningsformål.

Goodwill gjelder Nettbuss-konsernet og fordeler seg som følger:

	2009	2008
Norge	180	181
Sverige	0	11
Danmark	0	11
	180	203

Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes ut i fra kalkyler basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. Det brukes likviditetsprognoser basert på budsjett godkjent av ledelsen for en femårs periode. Kontantstrømmer utover disse fem årene utledes ved hjelp av de estimerte vekstratene som er presentert nedenfor.

Forutsetninger benyttet ved beregning av gjenvinnbare beløp

	Norge	Sverige	Danmark
Vekstrate ¹	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Diskonteringsatts ²	11,09 %	11,97 %	13,73 %

1. Veid gjennomsnittsvest brukt til å utlede kontantstrømmer utover budsjettperioden.

2. Rentesats før skatt som er benyttet til å diskontere kontantstrømmene.

Disse forutsetningene benyttes for analysen av hver enkelt kontantgenererende enhet innen virksomhetssegmentet. Ledelsen har fastsatt budsjettert netto kontantstrøm basert på tidligere prestasjoner og forventninger til markedsutviklingen. De veide gjennomsnittsvestratene er i overensstemmelse med prognoser i industrirapporter. Benyttet diskonteringsatts er før skatt og gjenspeiler spesifikk risiko for det relevante segmentet.

Nettbuss-konsernet har vurdert hva som er naturlige kontantgenererende enheter knyttet til det enkelte erverv basert på både geografisk tilhørighet og tettheten knyttet til kontantstrømmene til de forskjellige ervervene:

Norge:

Region Drammen
Region Møre
Region Trøndelag

Sverige:

Orustrafiken AB
Säfflebusen AB

Danmark:

Netbus Danmark AS

7 Varige driftsmidler

	Maskiner og utstyr	Transportmidler	Tomter og bygninger	Forhåndsbetaling tog	Anlegg under utførelse	Sum
Balanse 1. januar 2009						
Akkumulert anskaffelseskost	2 118	14 562	1 210	1 087	908	19 885
Akkumulerte avskrivninger	-1 507	-7 922	-526	0	-3	-9 959
Sum	611	6 639	684	1 087	905	9 926
Regnskapsåret 2009						
Inngående balanse	611	6 639	684	1 087	905	9 926
Omregningsdifferanser	-4	-74	-1	0	0	-80
Overføring fra TS til felleskontrollert virksomhet	0	0	26	0	155	181
Tilgang	315	792	241	88	959	2 395
Avgang	-39	-232	-1	-44	-532	-848
Akkumulerte avskrivninger avganger	37	207	0	0	0	244
Overført til investeringseiendommer	0	0	0	0	-156	-156
Årets avskrivninger	-177	-688	-64	0	0	-929
Årets nedskrivninger	0	-5	-1	0	0	-6
Sum	742	6 640	883	1 131	1 330	10 727
Balanse 31. desember 2009						
Akkumulert anskaffelseskost	2 390	15 048	1 475	1 131	1 330	21 373
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-1 648	-8 408	-592	0	0	-10 647
Sum	742	6 640	883	1 131	1 330	10 727
Balanse 1. januar 2008						
Akkumulert anskaffelseskost	1 811	14 152	1 283	166	823	18 236
Akkumulerte avskrivninger	-1 241	-7 758	-543	0	-3	-9 545
Sum	571	6 395	739	166	820	8 691

Regnskapsåret 2008

Inngående balanse	571	6 395	739	166	820	8 691
Omregningsdifferanser	3	66	2	0	0	71
Oppkjøp av datterselskap	10	197	-40	0	0	167
Akk. avskrivninger oppkjøp datterselsk.	-7	-143	-6	0	0	-156
Tilgang	190	861	14	921	983	2 969
Avgang til anskaffelseskost	-120	-716	-48	0	-263	-1 147
Akkumulerte avskrivninger avganger	117	633	42	0	0	793
Overført til investeringseiendommer	0	0	0	0	-635	-635
Årets avskrivninger	-151	-654	-15	0	0	-820
Årets nedskrivninger	-2	0	-4	0	0	-7
Sum	611	6 639	684	1 087	905	9 926

Balanse 31. desember 2008

Akkumulert anskaffelseskost	2 118	14 562	1 210	1 087	908	19 885
Akkumulerte avskrivninger	-1 507	-7 922	-526	0	-3	-9 959
Sum	611	6 639	684	1 087	905	9 926

Avskrivningstid 5 - 30 år 6 - 30 år 0 - 50 år

Ref note 9

Forskuddsbetaling på tog er overført fra immaterielle eiendeler, se note 6. 2008 er omarbeidet for sammenligningsformål.

Økonomisk levetid for anlegg og utstyr

Ledelsen fastsetter økonomisk levetid med tilknyttede avskrivningssatser for varige driftsmidler (se prinsippnote for gjennomsnittelige vektete brukstider for eiendeler). Selskapet vil øke avskrivningene dersom økonomisk levetid viser seg å være kortere enn tidligere estimert. Selskapet vil nedskrive eventuelle teknisk foreldede eiendeler eller ikke-strategiske eiendeler som er tatt ut av bruk.

Finansiell leasing

Varige driftsmidler er anskaffet gjennom en finansiell leieavtale som inkluderer følgende:

	2009	2008
Balanseført anskaffelseskost vedrørende finansielle leieavtaler	186	214
Akkumulerte avskrivninger	46	35
Balanseført verdi 31.12.	140	179
Langsiktig leasingforpliktelse	103	138

Avtalen gjelder leie av driftsmidler i bussvirksomheten.

Rettighetene til den leide eiendelen tilfaller utleier ved mislighold knyttet til betaling av fremtidige leieforpliktelser.

8 Investeringseiendommer

NSB-konsernet bruker anskaffelseskostmodellen for måling av investeringseiendommer

	2009	2008
Balanse 1. januar		
Akkumulert anskaffelseskost	1 357	707
Akkumulerte avskrivninger	-298	-221
Sum	1 059	486
Regnskapsåret		
Inngående balanse	1 059	486
Tilgang	18	25
Avgang	-9	-11
Akk. avskrivninger avganger	0	0
Overført fra varige driftsmidler	156	634
Årets avskrivninger	-46	-76
Årets nedskrivninger	-3	0
Sum	1 175	1 059

Balanse 31. desember

Akkumulert anskaffelseskost	1 521	1 357
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-346	-298
Sum	1 175	1 059

Virkelig verdi per 31. desember 2009 (inkludert eiendommer under utvikling for salg)

Konsernets portefølje av investeringseiendommer var 31.12.2009 vurdert til å ha en virkelig verdi på 3 504 MNOK. Ved økning av avkastningskrav på 0,5 % vil verdien reduseres med 259 MNOK, og hvis avkastningskrav reduseres med 0,5 % vil verdien øke med 224 MNOK.

Prinsipper verdivurdering:

Det er innhentet en uavhengig verdivurdering av virksomhetens portefølje av investerings- og utviklingseiendommer. Verdivurderingene er basert på markedsverdi. Samlet portefølje for konsernet var per 31.12.2009 vurdert til å ha en virkelig verdi på MNOK 6 868 (6 682 MNOK per 31.12.2008).

I verdivurderingene er vektlagt aktuell markedssituasjon og forventet ledighetsgrad for eiendommene. I den grad en forventer at den må gjøres generelle tilpasninger av eiendommene for å få til attraktiv utleie er dette tatt hensyn til ved beregning av kontantstrømmene. Kontantstrømmene er neddiskontert til nåverdi med utgangspunkt i forventet reelt avkastningskrav.

Alle prosjekter inneholder et risikoelement. Dette uttrykkes i verdivurderingen ved en prosentvis nedjustering av sannsynlig prosjektverdi for eiendommene avhengig av markedsforhold.

Investeringsseiendommer, leieinntekter og driftskostnader

	2009	2008
Leieinntekter	344	237
Driftskostnader	148	113

9 Investeringer i tilknyttede selskaper

	2009	2008
Balanseført verdi 01.01.	118	95
Tilgang av tilknyttede selskaper	12	1
Andel av resultat	-4	20
Omregningsdifferanser	-3	2
Andre bevegelser i egenkapitalen	-51	0
Sum balanseført verdi 31.12.	72	118

Andel av resultat er etter fradrag for skatt og det tilknyttede selskapets minoritetsinteresser samt fradrag for utbetalt utbytte. Andre bevegelser i egenkapitalen er endret regnskapføring i 2009 av andelen i Oslo S Utvikling AS fra tilknyttet selskap til Joint Venture (se note 33). Det vises til note 7.

Investeringer i tilknyttede selskaper per 31.12.2009 inkluderer goodwill på 0 MNOK (2008: 7 MNOK)

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de viktigste tilknyttede selskapene, hvorav ingen er børsnoterte, er følgende:

2009	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Inntekt	Årsresultat	Eierandel %
Oslo S Parkering AS	Oslo	33	24	8	4	25 %
Ålmhults Terminal AB	Ålmhult	5	2	1	0	33 %
Hallsberg kombiterminal AB	Hallsberg	4	2	11	0	20 %
Nordlandsbuss AS	Bodø	70	59	78	-1	34 %
Telemark Ekspressbusstrafikk AS	Skien	7	5	22	1	50 %
Nor-Way Bussekspress AS	Oslo	15	6	36	1	25 %
Elverum Rutebilstasjon AS	Elverum	2	0	1	0	50 %
KR Trafiken AB	Østersund	96	86	81	2	25 %
Stadsbusserna AB	Østersund	14	9	25	0	50 %
Raumabanen Åndalsnes AS	Åndalsnes	0	0	0	0	16 %
Interoperabilitetstjenester AS	Oslo	9	9	4	0	33 %
Strømstad-Tanum Buss AB	Tanumshede	16	14	15	-2	40 %
Kjellgrens Busstrafikk AB	Tranemo	6	5	7	-1	40 %
Tunnelbanan Teknik Stockholm AB	Stockholm	106	94	33	-1	50 %
Totalt		383	315	322	3	

2008	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Inntekt	Årsresultat	Eierandel %
Oslo S Parkering AS	Oslo	34	25	7	4	25 %
Oslo S Utvikling AS	Oslo	465	414	35	16	33 %
Luleå kombiterminal AB	Luleå	2	1	1	0	75 %
Ålmhults Terminal AB	Ålmhult	4	1	1	0	33 %
Hallsberg kombiterminal AB	Hallsberg	3	2	12	0	20 %
Nordlandsbuss AS	Bodø	41	33	64	1	34 %
Telemark Ekspressbusstrafikk AS	Skien	5	4	21	0	50 %
Nor-Way Bussekspress AS	Oslo	19	11	40	1	25 %
Travel	Oslo	1	0	1	-1	20 %
Elverum Rutebilstasjon AS	Elverum	2	0	1	0	50 %
KR Trafiken AB	Østersund	77	76	81	-2	25 %
Stadsbusserna AB	Østersund	15	11	26	1	50 %
Raumabanen Åndalsnes AS	Åndalsnes	0	0	0	0	16 %
Interoperabilitetstjenester AS	Oslo	11	10	3	0	33 %
Active Travel Norway AS	Oslo	0	0	0	-1	33 %
Strømstad-Tanum Buss AB	Tanumshede	18	15	18	-1	40 %
Kjellgrens Busstrafikk AB	Tranemo	8	6	8	1	40 %
Totalt		702	608	317	20	

10 Varer

	2009	2008
Komponenter	312	242
Varer under tilvirkning	71	33
Ferdig tilvirkede varer	8	14
Utviklingseiendommer under utvikling for salg	1 575	1 199
Sum	1 965	1 488

11 Eiendeler for salg

Eiendeler for salg:	2009	2008
Investeringsseiendommer/utviklingseiendommer	0	48
Sum	0	48

Forpliktelse knyttet til eiendeler for salg:	2009	2008
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	0	0
Andre avsetninger for forpliktelser	0	0
Sum	0	0

Balansført verdi av investeringseiendom for salg pantsatt som sikkerhet for banklån er 0 MNOK (2008: 0 MNOK)

12 Kundefordringer og andre fordringer

	2009	2008
Kundefordringer	1 073	926
Avsetning for tap	-13	-20
Kundefordringer netto	1 060	906
Forskuddsbetaling	311	286
Andre fordringer	208	141
Sum kundefordringer og andre fordringer	1 578	1 333

Bokført verdi av kundefordringer, forskuddsbetaling og andre fordringer tilsvarer virkelig verdi.

Forfalte fordringer med fordeling etter forfallstidspunkt:	2009	2008
Forfalte fordringer på balansedagen	321	157
Fordringer forfalt med 0 - 2 mnd	98	118
Fordringer forfalt med 2 - 6 mnd	211	28
Fordringer forfalt med mer enn 6 mnd	13	9

13 Derivater

	2009		2008	
	Eiendeler	Forpliktelse	Eiendeler	Forpliktelse
Rente- og valutaswapper	609	-36	1 213	-32
Valutaterminkontrakter	0	0	0	0
Energikontrakter	3	-13	12	-36
Sum	612	-49	1 225	-68

Konsernet benytter ikke sikringsbokføring, og derivater er således klassifisert som kortsiktige eiendeler og forpliktelser. Energikontrakter omfatter økonomisk sikring av både strøm og diesel.

Endringer av virkelig verdi på derivater:	2009	2008
Periodens endring av virkelig verdi:	-594	1 192
Akkumulert endring av virkelig verdi:	563	1 157

Valutaterminkontrakter
Nominelt beløp på utestående valutaterminkontrakter per 31. desember 2009 er 0 MNOK (2008: 0 MNOK).

Rente- og valutaswapper
Den nominelle hovedstolen på utestående renteswapper per 31. desember 2009 var 6 537 MNOK (2008: 4 208 MNOK). Per 31. desember 2009 varierte den faste renten fra 0,57 % til 4,40 % (2008: 4,44 % til 6,93 %) og de flytende rentesatsene var EURIBOR og LIBOR.

14 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Børsnoterte verdipapirer:	<u>2009</u>	<u>2008</u>
- Aksjer og andre noterte verdipapirer – Europa	40	33
Obligasjoner og sertifikater	733	403
Sum	<u>773</u>	<u>436</u>

Virkelig verdi er basert på endringer i opprinnelig rente, valutakurs og spread (på opptakstidspunktet) i forhold til markedsrenter, kurser og spreader på balansedatoen.

Effektiv rentesats på kortsiktige plasseringer i bank var på 2,5 % (2008: 6 %) og plasseringene har en gjennomsnittlig løpetid på 0 dager.

Endringer av virkelig verdi på børsnoterte verdipapirer	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Periodens endring av virkelig verdi	7	-13
Akkumulert endring av virkelig verdi	-3	-10

15 Finansielle instrumenter etter kategori

	Utlån og fordringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikringsformål	Tilgjengelig for salg	Sum
Eiendeler 31. desember 2009					
Finansielle anleggsmidler	288	0	0	0	288
Derivater	0	612	0	0	612
Kundefordringer og andre fordringer (eksl forskuddsbetaling)	1 268	0	0	0	1 268
Finans. eiendeler til virk. verdi over resultat	0	773	0	0	773
Kontanter og kontantekvivalenter	858	0	0	0	858
Sum	<u>2 414</u>	<u>1 385</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3 799</u>

	Forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre forpliktelser til amort. kost	Sum
Forpliktelser				
Lån (ekskl. finansielle leieavtaler)	5 081	0	723	5 804
Finansielle leieavtaler	0	0	104	104
Derivater	48	0	0	48
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser	81	0	3 226	3 307
Sum	<u>5 210</u>	<u>0</u>	<u>4 053</u>	<u>9 263</u>

	Utlån og fordringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikringsformål	Tilgjengelig for salg	Sum
Eiendeler 31. desember 2008					
Finansielle anleggsmidler	64	0	0	0	64
Derivater	0	1 225	0	0	1 225
Kundefordringer og andre fordringer (eksl forskuddsbetaling)	1 047	0	0	0	1 047
Finans. eiendeler til virk. verdi over resultat	0	436	0	0	436
Kontanter og kontantekvivalenter	1 150	0	0	0	1 150
Sum	<u>2 261</u>	<u>1 661</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3 922</u>

	Forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre forpliktelser til amort. kost	Sum
Forpliktelser				
Lån (ekskl. finansielle leieavtaler)	4 667	0	0	4 667
Finansielle leieavtaler	0	0	138	138
Derivater	67	0	0	67
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser	0	0	3 024	3 024
Sum	4 734	0	3 162	7 896

Følgende tabell presenterer selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2009.

Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet:	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Obligasjoner og sertifikater	0	773	0	773
Verdipapirer holdt for handelsformål	0	0	0	0
Derivater benyttet til sikring		612	0	612
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg:				
-Egenkapitalinstrumenter	0	0	0	0
-Gjeldsinstrumenter	0	0	0	0
Sum eiendeler	0	1 385	0	1 385

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Lån og påløpte renter	0	5 162	0	5 162
Derivater benyttet til sikring	0	48	0	48
Sum forpliktelser	0	5 210	0	5 210

16 Kontanter og kontantekvivalenter

	2009	2008
Kontanter og bankinnskudd	858	1 150
Kortsiktig plassering i bank	0	0
Sum	858	1 150

Herav bundne skattetrekkmidler 128 MNOK (2008:159 MNOK)

17 Aksjekapital og overkurs

	Antall aksjer	Ordinære aksjer	Overkurs	Sum
Aksjer 1. januar 2008	3 685 500	3 685 500	1 850 000	5 535 500
Aksjer 1. januar 2009	3 685 500	3 685 500	1 850 000	5 535 500
Aksjer 31. desember 2009	3 685 500	3 685 500	1 850 000	5 535 500

Selskapet har kun én aksjeklasse, hver aksje er pålydende NOK 1.000,-. Det har ikke vært kapitalendringer i 2008 og 2009.

Utbytte for 2008, som ble betalt i 2009, var 14 MNOK. Foreslått utbetaling av utbytte for regnskapsåret 2009 er på 172 MNOK. Vedtak fattes på den ordinære generalforsamlingen i 2010. Det foreslåtte utbyttet er ikke avsatt i årsregnskapet.

18 Lånegjeld

Langsiktige lån	2009	2008
Pantelån	394	34
Obligasjonslån	3 998	4 496
Gjeldsbrev og andre lån, inkl finansielle leieforpliktelser	490	200
Sum	<u>4 881</u>	<u>4 730</u>

Kortsiktige lån	2009	2008
Kortsiktig del av langsiktig gjeld	1 026	74
Andre lån	0	649
Sum	<u>1 026</u>	<u>723</u>
Sum lån	<u>5 908</u>	<u>5 453</u>

Nominell verdi av langsiktige lån per 31.12.2009: 4 476 MNOK (31.12.2008: 3 490 MNOK).

Lån inkluderer sikrede forpliktelser (banklån og andre sikrede lån) på totalt 5 043 MNOK (2008: 5 260 MNOK). Konsernet har ikke benyttet tilgjengelige trekkrettigheter.

EMTN-programmet inneholder ingen finansielle covenants med unntak av en klausul som omhandler statlig eierskap. Syndikatlånet har et covenants krav om minimum egenkapitalandel på 25 %.

Virkelig verdi av obligasjonslån er basert på markedsobservasjoner fra lån fra andre aktører med tilsvarende vilkår og rating.

Konsernet er eksponert for renteendringer på lånene basert på følgende reprisingsstruktur:

	2009	2008
6 måneder eller mindre	1 714	2 657
Over 6 måneder	0	0

Forfall for langsiktige lån er som følger:

	2009	2008
Mellom 1 og 2 år	1 298	1 143
Mellom 2 og 5 år	672	1 587
Over 5 år	2 911	2 000

Effektiv rente på balansedagen var som følger:

	2009			2008		
	NOK	€	CHF	NOK	€	CHF
Pantelån	4,83 %			8,69 %		
Obligasjonslån	4,31 %	4,63 %	3,23 %	4,81 %	3,23 %	
Andre lån	6,26 %			6,42 %		

Balanseført verdi er tilnærmet lik virkelig verdi på langsiktige lån med unntak av pantelån som har virkelig verdi på 390 MNOK.

Endringer av virkelig verdi på lån:

	2009	2008
Periodens endring av virkelig verdi	-654	1 248
Periodens endring av virkelig verdi fra spread	28	-27
Akkumulert endring av virkelig verdi	565	1 219
Akkumulert endring av virkelig verdi fra spread	0	-28

Balanseført verdi av konsernets lån i ulike valutaer er som følger:

	2009	2008
NOK	2 033	883
EUR	1 330	1 169
CHF	2 545	3 401
Sum	<u>5 908</u>	<u>5 453</u>

Konsernet har følgende uutnyttede lånefasiliteter:**Flytende rente**

- Utløper innen ett år
- Utløper etter mer enn ett år

Fast rente

- Utløper innen ett år

Sum

	2009	2008
	50	50
	1 500	1 500
	0	0
	1 550	1 550

Fasilitetene som utløper innen ett år er årlige fasiliteter som må fornyes på forskjellige tidspunkter i løpet av 2010. Øvrige lånefasiliteter er etablert for å bistå i den generelle finansieringen av konsernets aktiviteter.

Forpliktelsen vedrørende finansielle leieavtaler - minimumsutbetalinger

Forfall innen 1 år

Forfall mellom 1 og 5 år

Forfall senere enn 5 år

Sum

Fremtidige finanskostnader vedrørende finansielle leieavtaler

Nåverdi på forpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler

	2009	2008
	34	35
	83	125
	0	2
	117	162
	13	24
	104	138

Nåverdi på leieforpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler er følgende:

Forfall innen 1 år

Forfall mellom 1 og 5 år

Forfall senere enn 5 år

Sum

	2009	2008
	30	33
	74	104
	0	1
	104	138

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet leier også anlegg og maskiner der leieavtalene gir leietaker rett til oppsigelse av avtalen.

19 Skatter

Utsatt skatt nettoføres når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt i balansen og dersom den utsatte skatten er til samme skattemyndighet. Følgende beløp har blitt nettoført:

	2009	2008
Utsatt skattefordel		
- Utsatt skattefordel som reverseres om mer enn 12 måneder	663	677
- Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	15	13
	678	690
Utsatt skatt		
- Utsatt skatt som reverseres om mer enn 12 måneder	-1 061	-893
- Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	-16	-30
	-1 077	-923
Sum utsatt skattefordel og utsatt skatt	-399	-233
Endring i balanseført utsatt skatt:	2009	2008
Balanseført verdi 01.01.	-233	-247
Valutaomregning	1	-1
Kjøp av datterselskap	0	-6
Resultatført i perioden	-104	-3
Korreksjonsskatt i perioden	-46	29
Tiltakspakke	-17	0
Skatt ført direkte mot egenkapitalen	0	-5
Balanseført verdi 31.12.	-399	-233

Endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt (uten nettoføring innen samme skatteregime):

Utsatt skatt	Skattemessige avskrivninger	Fordringer	Gevinst/tap	Annet	Sum
Per 1. januar 2008	-604	-7	-236	-70	-916
Resultatført i perioden	-61	-15	44	33	1
Oppkjøp av datterselskap	-8	0	0	0	-8
Per 31. desember 2008	-673	-22	-192	-37	-923
Resultatført i perioden	-106	12	-48	-13	-155
Valutakursdifferanser				1	1
Per 31. desember 2009	-779	-10	-240	-49	-1 077

Utsatt skattefordel	Avsetning for forpliktelser	Fremførbart underskudd	Annet	Sum
Per 1. januar 2008	424	6	239	669
Resultatført i perioden	-9	39	-32	-2
Korreksjonsskatt i perioden	0	0	29	29
Belastet egenkapital	-4	-5	0	-8
Oppkjøp av datterselskap	0	3	0	3
Per 31. desember 2008	411	43	236	690
Resultatført i perioden	16	10	24	50
Korreksjonsskatt i perioden	0	0	-46	-46
Tiltakspakke	0	0	-17	-17
Per 31. desember 2009	428	53	196	678

Skattekostnad	2009	2008
Betalbar skatt	82	68
Endring utsatt skatt	104	-2
Sum skattekostnad	186	66
Betalbar skatt i skattekostnaden	82	68
Betalbar skatt - Korreksjonsskatt	29	201
Sum betalbar skatt i balansen	111	268

Skatten på konsernets resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde fremkommet dersom konsernets veide gjennomsnittlige skattesats hadde vært benyttet. Differansen forklares slik;

	2009	2008
Resultat før skattekostnad	497	69
28 % av resultat før skattekostnad	139	19
Ikke skattepliktig inntekt	-9	-9
Ikke skattemessig fradragsberettigede kostnader	5	15
For lite avsatt skatt tidligere år	-5	-1
Andre forhold	6	1
Skattemessig tap hvor det ikke var balanseført utsatt skattefordel	49	41
Skattekostnad	186	66

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført da det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har unnlatt balanseføring av utsatt skattefordel på 109 MNOK (2008: 69 MNOK) knyttet til skattemessig fremførbart underskudd på 403 MNOK (2008: 254 MNOK).

Den veide gjennomsnittlige skattesatsen var 37 % (2008: 96 %)

20 Pensjoner og lignende forpliktelser

Konsernet har flere kollektive pensjonsordninger. Forpliktelser gjennom disse ordningene dekker 8466 aktive og 3280 pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom forsikringsselskap.

Selskapene har gjennom tariffavtale pensjonsforpliktelser i tilknytning til avtalefestet førtidspensjon (AFP). Forpliktelser gjennom denne ordningen dekker 8466 aktive. Ordningene er regnskapsmessig behandlet i samsvar med IAS 19.

Topplederpensjonene er ikke fondert. De beregnes etter de samme prinsipper som andre pensjonsforpliktelser og planlegges utbetalt over drift.

I tabellene nedenfor er sosiale avgifter med nominelle satser inkludert både i bruttoforpliktelse og årets kostnad.

Balansført forpliktelse er fastsatt som følger:

	2009	2008
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	-7 940	-8 245
Virkelig verdi på pensjonsmidler	5 951	5 589
	-1 989	-2 656
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	-24	-32
Ikke resultatførte estimatavvik	691	1 362
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	-1 321	-1 326

Netto pensjonskostnad

	2009	2008
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	366	347
Rentekostnad	313	389
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-312	-276
Resultatførte estimatendringer og estimatavvik	66	98
Effekt ved endring/reduksjon av pensjonsordning	-9	-40
Medarbeidertilskudd til ordningene	0	-10
Sum inkludert i personalkostnader (note 24)	424	507

Endring i balansført forpliktelse:

	2009	2008
Balansført verdi 1. januar	-1 326	-1 193
Kostnad resultatført i året	-424	-507
Premieinnbetalinger i året	380	374
Avkorting ved opphør av ordning	49	0
Balansført verdi 31. desember	-1 321	-1 326

Pensjonsmidler

	2009	2008
Midler i ordningene ved periodens begynnelse	5 588	5 211
Innbetalinger i løpet av året	380	337
Utbetalinger i løpet av året	-225	-223
Avkorting ved opphør av ordning	-41	-25
Forventet avkastning på midlene	312	276
Utbetalinger i året	-63	12
Sum balansført 31. desember	5 951	5 588

Sensivitet i beregningene er forskjellig for de enkelte selskapene. Sensiviteten er mellom annet påvirket av alderssammensetningen og derved gjenværende opptjeningsstid for av medlemmene i ordningene. Følgende tabell kan illustrere effektene ved 1 % endring i forutsetningen for;

Diskonteringsrente	Endret forpliktelse med	+/- 15-22 %
Lønnsvekst	Endret forpliktelse med	+/- 10-14 %

De siste års utvikling i pensjonskostnad og pensjonsforpliktelsen viser følgende:

	IFRS				
	2009	2008	2007	2006	2005
RESULTATREGNSKAPET					
Årets servicekost	366	347	351	308	231
Årets rentekostnad	313	389	311	290	220
Årets avkastning	-312	-276	-240	-230	-215
Årets korridoreffekt/estimatavvik	57	48	54	87	-4
Sum kostnad i resultatregnskapet	424	508	476	455	231
BALANSEN					
Totale forpliktelser	-7 963	-8 277	-8 378	-7 642	-7 080
Total funding	5 951	5 589	5 211	4 927	4 546
Sum netto udekket	-2 012	-2 688	-3 167	-2 715	-2 535
Korridor netto	691	1 362	1 974	1 707	1 738
Sum bokført i balansen	-1 321	-1 326	-1 193	-1 008	-796

1 % endring i diskonteringsrenten endrer forpliktelsen med mellom 15 og 22 %.

Følgende parametre er brukt i beregningene de siste årene:

	IFRS				
	2009	2008	2007	2006	2005
Diskonteringsrente	4,50 %	4,00 %	4,90 %	4,41 %	4,30 %
Forventet avkastning	5,60 %	5,50 %	5,24 %	5,00 %	5,00 %
Gjennomsnittlig lønnsvekst	4,00 %	4,25 %	4,70 %	4,35 %	4,20 %
G-regulering	4,00 %	4,25 %	4,25 %	4,10 %	4,00 %
Korridor : % av max (PBO, pensjonsmidler)	10,00 %	10,00 %	10,00 %	10,00 %	10,00 %
Årlig reg. av pensjoner under utbetaling	4,25 %	4,25 %	4,25 %	4,10 %	4,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftssats	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som pensjonerer seg når han/hun fyller 65 er som følger:

- Mann	17 år
- Kvinne	20 år

Forutsetninger for dødelighet er basert på anbefalinger fra aktuar, publiserte statistikker og erfaringer i hvert enkelt land. Dødelighetsforutsetninger i Norge er basert på dødelighetstabell K2005.

Pensjonsordningen for de svenske selskapene er sikret gjennom Alecta. I henhold til uttalelse fra Redovisningsrådet er dette en ytelsesbasert ordning. For regnskapsårene 2007, 2008 og 2009 har selskapene ikke mottatt aktuarberegning. Dette er en problemstilling som gjelder de fleste selskap med pensjonsordning i Alecta. I tråd med *Föreningen auktoriserade revisorer* forutsetter vi at ordningen er i balanse og bruker således periodens innbetalinger som periodens kostnad.

Pensjonsordningene i Danmark er tilskuddsordninger og virksomheten har derfor ingen pensjonsforpliktelser som ikke er dekket av utbetalt tilskudd.

21 Andre avsetninger for forpliktelser

	Miljø- avsetning	Ventelønn omstilling og restrukt.	Annet	Sum
Avsetning andre forpliktelser 2009				
Inngående balanse	110	65	48	223
Endret avsetning i året	0		69	69
Benyttet i løpet av året	0	-6	-3	-9
Sum	110	59	114	284

	Miljø- avsetning	Ventelønn omstilling og restrukt.	Annet	Sum
Avsetning andre forpliktelser 2008				
Inngående balanse	157	70	60	287
Endret avsetning i året	-14		-3	-17
Benyttet i løpet av året	-33	-5	-8	-46
Sum	110	65	48	223

Klassifikasjon i balansen	2009	2008
Andel langsiktig gjeld	284	223
Andel kortsiktig gjeld	0	0
Sum	284	223

Ventelønn – omstillingsforpliktelse

I forbindelse med stiftelsen av NSB AS ble selskapet påført forpliktelse til å refundere ventelønn til de som ble oppsagt på grunn av overtallighet før 1. januar 2005. NSB ble i den forbindelse kompensert for en begrenset beregnet forpliktelse som inngår i annen langsiktig gjeld i balansen.

Yrkesskade

Erstatning for yrkesskade som personer ble påført i perioden 1. januar 1990 frem til etableringen av NSB BA 1. desember 1996 dekkes av selskapet. Det er i regnskapet foretatt avsetninger til å dekke estimert forpliktelse basert på forventninger til saker som er under behandling, samt ikke rapporterte, men påregnelige saker.

Miljøforurensninger

NSB-konsernet har som tog- og verkstedsoperatør og eiendomsbesitter et betydelig ansvar for forurensninger som skyldes virksomheten. Kjente forpliktelser er kvantifisert og avsatt i regnskapet. Etter hvert som forholdene blir ryddet og klargjort tilbakeføres avsetningen mot erlagte kostnader. Kjente forpliktelser er kvantifisert og avsatt i regnskapet. Beste estimat er benyttet.

Forurenset grunn - solgte tomter

Ved salg av tomter er det i noen tilfeller oppdaget forurensning i grunn som skyldes kreosot. Ved etablering av NSB BA var selve forurensningsproblematikken kjent, men ikke omfanget, og det ble ikke avsatt for miljøforpliktelser på grunn av at NSB BA ikke var forurenser.

Forurenset grunn - utviklingstomter i eiendomsvirksomheten

Undersøkelser av grunn indikerer latente miljøforpliktelser. Ved identifisering av utviklingsprosjekter hensyntas kostnader til klargjøring av grunn, herunder kostnader relatert til forurenset masse, og disse kostnadene inngår i prosjekt-kostnadene.

Fredede bygninger – vedlikeholdsforpliktelser

Dersom fredede bygninger benyttes kommersielt, inngår vedlikeholdet som en naturlig del av det løpende vedlikeholdet. Dersom fredede bygninger ikke benyttes kommersielt, foretas det avsetninger for å dekke fremtidige vedlikeholdsforpliktelser med mindre vedlikeholdet forventes dekket av fremtidige leietakere eller eiere.

Rettstvister

NSB-konsernet er innblandet i tvister der en del av dem vil bli prøvd for rettsapparatet. I de tilfeller der det vurderes å foreligge sannsynlighetsovervekt og kvantifiserbar tapsrisiko, gjøres løpende avsetninger i regnskapet.

22 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	2009	2008
Leverandørgjeld	397	428
Skyldig offentlige avgifter	160	105
Annen kortsiktig gjeld	2 919	2 596
Sum	3 476	3 129

Andel av gjeld til andre nærstående parter er i 2009: 15 MNOK (2008: 121 MNOK)
Bokført verdi av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld tilsvarer virkelig verdi.

23 Kontantstrømmer fra driften

	Note	2009	2008
Årsresultat før minoritet		311	3
Betalbar skatt	19	82	12
Endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel	19	104	53
Delsum skattekostnad		186	66
Av- og nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	25	1 024	956
Gevinst/tap på salg av varige driftsmidler (se nedenfor)	23	-298	-2
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetaling i pensjonsordning	20	44	134
Netto endring i avsetninger for forpliktelser	21	61	-64
Netto virkelig verdi gevinst på finansielle instrumenter	27	-21	55
Netto utbytte		-5	-8
Netto renteposter	27	76	31
Andel resultat i tilknyttede selskap	27	4	-21
Valuta gevinst/tap	27	-10	-54
Sum før endringer i arbeidskapital		1 371	1 096
Endringer i arbeidskapital			
Varer/eiendeler for salg		-430	-123
Kundefordringer og andre fordringer		-245	125
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	13,14	271	663
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		338	107
Sum endring arbeidskapital		-66	772
Kontantstrøm fra driften		1 305	1 868
I kontantstrømoppstillingen består inntekt fra salg av varige driftsmidler av:			
Balanseført verdi på solgte driftsmidler og investeringseiendom		37	99
Gevinst/(tap) ved salg av varige driftsmidler		298	1
Vederlag ved salg av varige driftsmidler		336	100

24 Personalkostnader

	2009	2008
Lønn, inkludert arbeidsgiveravgift	4 751	4 485
Pensjonskostnader - tilskuddsbaserte pensjonsordninger	40	29
Pensjonskostnader - ytelsesbaserte pensjonsordninger (note 20)	424	511
Andre personalkostnader	94	66
Sum	5 309	5 091

Lønn til konsernsjef og ledende ansatte er omtalt i noten for nærstående parter (note 30).

	2009	2008
Gjennomsnittlig antall årsverk	9 617	9 007
Gjennomsnittlig antall ansatte	11 883	11 222

Beregningen er basert på en vektning av faktiske antall årsverk gjennom året.

25 Av- og nedskrivninger

	2009	2008
Årets avskrivninger varige driftsmidler (note 7)	929	820
Årets nedskrivninger varige driftsmidler (note 7)	6	7
Årets avskrivninger investeringseiendommer (note 8)	46	76
Årets nedskrivninger investeringseiendommer (note 8)	3	0
Årets avskrivninger immaterielle eiendeler (note 6)	20	19
Årets nedskrivninger immaterielle eiendeler (note 6)	21	34
Sum	1 024	956

26 Andre kostnader

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Salgs- og administrasjonskostnader	740	750
Energi og brensel vedr. drift	727	852
Kostnader lokaler, leie maskiner, rep. og vedlikehold	1 154	1 066
Andre driftskostnader	1 414	1 510
Sum	<u>4 034</u>	<u>4 177</u>

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Spesifikasjon av revisjonshonorar (eksklusive mva.):		
Lovpålagt revisjon	6	5
Andre attestasjonstjenester	0	1
Skatterådgivning	1	1
Andre tjenester utenfor revisjon	3	2
Sum	<u>10</u>	<u>9</u>

27 Finansielle poster

Finansielle poster	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Renteinntekter	296	289
Utbytte	5	8
Andre finansinntekter	2	22
Netto valutagevinster/tap	10	-11
Virkelig verdi gevinster/tap på finansielle instrumenter	21	-15
Rentekostnader	-373	-320
Andre finanskostnader	-9	-30
Sum finansielle poster	<u>-49</u>	<u>-57</u>

Virkelig verdiendring finansielle instrumenter p.g.a. endring i egen kredittrisiko er 0 begge år.

28 Leiekostnader

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Leie av maskiner/utstyr, ikke balanseførte driftsmidler	105	88
Leie av eiendom (eksternt)	109	98
Sum	<u>214</u>	<u>186</u>

29 Risikoanalyser

Tabellen viser fremtidige forfall for konsernets balanseførte forpliktelser per 31.12.2009:

Likviditetsrisiko	<u>< 1 år</u>	<u>1-2 år</u>	<u>2-5 år</u>	<u>> 5 år</u>
Kortsiktige forpliktelser	3 666	0	0	0
Lån	866	1 232	1 815	1 306
Nye tog	145	641	2 263	0
Varige driftsmidler	740	281	161	0
Investerings eiendommer	0	0	0	2 736

Andre risikovurderinger per 31.12.2009

Renterisiko beregnes med utgangspunkt i konsernets balanseførte langsiktige lån med tilhørende renteswapper. NSB legger til grunn for presentasjonen det den oppfatter som en sannsynlig utvikling i rentenivået i den kommende perioden:

Renterisiko ved rentøkning på 50 pkt. gir en estimert risiko på 36 MNOK (2008: 50 pkt. 161 MNOK).

Valutarisiko beregnes med utgangspunkt i konsernets langsiktige lån i utenlandsk valuta (EUR og CHF) med tilhørende valutaswapper. NSB legger til grunn for presentasjonen det den oppfatter som sannsynlig kursutvikling for de aktuelle valutaer i den kommende perioden:

Valutarisiko for EUR ved kursøkning på 10 % gir en estimert risiko på - 0,3 MNOK (2008: 10 % 12 MNOK)

Valutarisiko for CHF ved kursøkning på 10 % gir en estimert risiko på -1 MNOK (2008: 10 % 33 MNOK)

Risiko for strømderivater beregnes som endring av diskonterte kontantstrømmer på realiserte og urealiserte kontrakter med utgangspunkt i en dynamisk modell for spotpris på strøm. Endringsfaktorene i analysen er NSBs forventning til renteutvikling (NIBOR) og gjennomsnittlig endring i spotpris på strøm i forhold til på balansedagen for kontraktens løpetid.

Risiko for strømderivater ved gjennomsnittlig prisøkning på 20 % og renteøkning på 50 pkt. gir en beregnet risiko på 0,5 MNOK (2008: 20 % og 50 pkt. -2 MNOK)

Konsernstyret har gitt det heleide datterselskapet Finse Forsikring AS utvidede rammer i forhold til plassering av overskuddslikviditet. Selskapet har gjort investeringer i fire noterte aksjefond på Oslo Børs; Skagen Global, Nordea Internasjonale aksjer, Storebrand Global Quant Equity og Delphi kombinasjon. Presentasjonen viser resultateffekten før skatt ved angitt kursnedgang på porteføljen i forhold til kurser på balansedagen:

Porteføljrisiko ved verdifall på 32 % gir en estimert risiko på - 13 MNOK (2008: 32 % -11 MNOK).

30 Nærstående parter

Som nærstående part er definert:

- * Selskap i samme konsern
- * Samferdselsdepartementet
- * Virksomheter eid av staten ved Samferdselsdepartementet
- * Felleskontrollerte selskap
- * Tilknyttede selskap
- * Minoritetsaksjonærer i datterselskap
- * Styre og ledende ansatte

Salg av varer og tjenester:

	2009	2008
Offentlig kjøp av persontrafikkjenester	1 641	1 599
Salg av andre varer og tjenester	57	274
Sum	<u>1 698</u>	<u>1 873</u>

Kjøp av varer og tjenester:

Kjøp av varer og tjenester	<u>171</u>	<u>243</u>
----------------------------	------------	------------

Ytelser til ledende personer (alle tall i TNOK)

Styremedlemmer:	Tittel:	2009	2008
Ingeborg Moen Borgerud	Styreleder	330	462
Christian Brinch	Nestleder	200	298
Bjarne Borgersen	Styremedlem	165	71
Bente Hagem	Styremedlem	165	161
Tore H. Rasmussen	Styremedlem	165	161
Øystein Aslaksen	Ansattes representant	165	231
Audun Sør-Reime	Ansattes representant	675	583
Jan Audun Strand	Ansattes representant	166	71
Ole Reidar Rønningen	Ansattes representant	0	493
Øystein Sneisen	Ansattes representant	0	324
Jon L. Gjemble	Styremedlem	0	90
Sum		<u>2 031</u>	<u>2 945</u>

De ansatte er medlemmer i kollektive pensjonsordninger. Premie til ordningene er ikke medtatt ovenfor.

Generalforsamlingen i NSB AS har vedtatt årshonorar for styreleder på 330 TNOK, nestleder på 200 TNOK og de øvrige styremedlemmene 165 TNOK hver. Godtgjørelsen til ansatte i styret er opplyst inklusive lønn som de mottar som medarbeidere i virksomhetene. Det er i 2009 ingen endringer i styresammensetningen.

2009		Lønn	Pensjon	Andre godtgjørelser
Konsernledelsen:	Tittel:			
Einar Enger	Konsernsjef	2 470	3 277	205
Stein Nilsen	Konserndirektør, Leder for NSB Persontog	1 767	1 194	100
Kjell Haukeli	Direktør Økonomi og finans	1 231	74	99
Arne Fosen	Direktør Strategi- og forretningsutv.	1 566	322	99
Arne Veggeland	Adm. direktør Nettbuss	1 383	315	178
Sum		8 417	5 182	681

2008		Lønn	Pensjon	Andre godtgjørelser
Konsernledelsen:	Tittel:			
Einar Enger	Konsernsjef	2 455	3 441	118
Stein Nilsen	Konserndirektør, Leder for NSB Persontog	1 354	1 104	80
Kjell Haukeli	Direktør Økonomi og finans	1 244	81	97
Arne Fosen	Direktør Strategi- og forretningsutv.	1 563	273	90
Arne Veggeland	Adm. direktør Nettbuss	1 593	296	118
Rolf Roverud	Visekonsernsjef/leder NSB Persontog	647	203	0
Sum		8 856	5 398	503

Konsernledelsen er medlemmer i selskapenes kollektive pensjonsordninger som omfatter alle ansatte. Beregnet kostnad for tilleggspensjon over drift er vist i kolonnen ovenfor. Stein Nilsen begynte som Konserndirektør og leder i NSB Persontog 1.2.2008.

Konsernsjef har i sin avtale at totalpensjonen ved pensjonsalder skal være 66 % av lønnen ved sluttidspunktet. Konsernsjef kan søke førtidspensjon fra fylte 60 år. Dersom konsernsjef på fratredelsestidspunktet har innehatt stillingen i minst 5 år, er han sikret pensjonsrettigheter fra fylte 62 år. Pensjonen er avtalt samordnet med opptjening fra tidligere arbeidsforhold. Konsernsjef har avtale om maksimalt 2 års etterlønn ved fratreden etter styrets ønske. Konsernsjefen har ingen bonusavtale.

Mellomværende med nærstående parter som følge av kjøp og salg av varer og tjenester:

Fordringer på:	2009	2008
Tilknyttede selskaper	0	64
Minoritetsaksjonærer	3	3
Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet	29	116
Sum	32	183

Gjeld til:	2009	2008
Tilknyttede selskaper	0	100
Minoritetsaksjonærer	7	7
Felleskontrollert virksomhet	0	9
Virksomheter eid av Samferdselsdepartementet	8	4
Sum	15	121

Lån til nærstående parter	2009	2008
Tilknyttede selskaper	53	58
Felleskontrollert virksomhet	220	0
Sum	273	58

Det er ingen lån fra nærstående parter.

Sikkerhetsstillelse

NSB AS har stilt garanti for regulering av pensjonsforpliktelsene ved et opphør av Nettbuss AS slik at overføringsavtalen av 1974 kan legges til grunn. Konsekvensen er at Nettbuss AS ikke kan gjøre endringer i pensjonsordningen uten godkjenning fra styret i NSB AS.

NSB AS har stilt en morselskapsgaranti på 40 MSEK for sitt heleide datterselskap Svenska Tågkompaniet AB overfor Värmlandstrafik AB for konsesjon til å kjøre togtrafikk i Värmland i Sverige.

31 Betingede utfall

Konsernet har betingede forpliktelser knyttet til rettslige krav oppstått i forbindelse med den ordinære driften. Det er ikke forventet at det vil oppstå noen vesentlige forpliktelser knyttet til de betingede forpliktelsene utover det som allerede er avsatt i regnskapet.

Undersøkelser av konsernets eiendomsmasse indikerer latente miljøforpliktelser. Oppryddingskostnadene for utviklingseiendommene kostnadsføres ved utvikling, i hovedsak som del av prosjektkostnadene.

Ved selskapsdannelsen i 1996 overtok NSB BA eiendommer fra staten ved forvaltningsbedriften NSB. Arbeidet med hjemmelsoverføringen er ikke fullført og forventes å ta flere år. For å overføre hjemmel for solgte eiendommer har det i enkelte tilfeller vært nødvendig å innhente Jernbaneverkets samtykke for de enkelte overdragelser.

32 Virksomhetssammenslutninger

Forklaring på anskaffede netto eiendeler og goodwill er

	2009	2008
Kontantbeløp betalt	1	57
Direkte kostnader i forbindelse med oppkjøpet	0	1
Total anskaffelseskost	1	58
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler	-1	-44
Goodwill	0	14

	2009		2008	
	Virkelig verdi	Oppkjøpte selskapers balanseførte verdi	Virkelig verdi	Oppkjøpte selskapers balanseførte verdi
Immaterielle eiendeler	0	0	11	0
Varige driftsmidler	0	0	94	68
Varer	0	0	3	3
Fordringer	0	0	22	22
Konter og kontantekvivalenter	1	1	9	9
Gjeld	0	0	-39	-39
Lån	0	0	-51	-51
Netto utsatt skatt	0	0	-5	2
Netto anskaffede eiendeler	1	1	44	15
Vederlag i konanter og kontantekvivalenter		1		58
Konter og kontantekvivalent. i erverv. datters.		0		-9
Netto kontantutbetaling ved oppkjøpet		1		49

Oppstillingen for 2009 gjelder:

Vestfoldekspressen AS

Oppstillingen for 2008 gjelder:

Gjemse Busstransport AS

Hansens Bilruiter AS

Fredrikstad Distriktets Bilruiter AS

Totenekspressen

Lakk Tech AS

Tylstrup Busser AS

Wentzel i Göteborg AB

Buss4 You AB

RTB-Drift AS

Risør og Tvedestrand bilruiter AS

Miljøekspressen AS

Høvaagruten AS

RTB Bilservice AS

33 Felleskontrollert virksomhet

Morselskapet har ikke direkte andeler i felles kontrollert virksomhet.

Datterselskapet Rom Eiendom AS har andeler i følgende felles kontrollerte foretak:

Felles kontrollerte foretak:	Anskaffet	Kontoradr.	Stemme/ res.andel
Alfheim Utvikling AS	2000	Oslo	50 %
Alna Nord Utvikling AS	2000	Oslo	50 %
Grefsen Utvikling AS	2000	Bærum	50 %
Gulskogen Hage-By Utvikling AS	2005	Drammen	50 %
Sjøfront Utvikling AS	2005	Oslo	50 %
Harbitz Allé Utvikling AS	2006	Oslo	50 %
Alfheim Bolig AS	2006	Oslo	50 %
Bellevue Utvikling AS	2006	Fredrikstad	50 %
Strandsonen Utvikling AS	2007	Hamar	50 %
Jessheim Byutvikling AS	2007	Ullensaker	50 %
Oslo S Utvikling AS	2000	Oslo	33 %

Beløpene under viser konsernets andel av eiendeler og gjeld samt av salg og resultat av investeringen i den felles kontrollerte virksomheten. Beløpene er inkludert i konsernets balanse og resultatregnskap:

Eiendeler	2009	2008
Varige driftsmidler	679	25
Omløpsmidler	527	104
Sum	1 206	129
Gjeld	2009	2008
Langsiktig gjeld	906	79
Kortsiktig gjeld	164	11
Sum	1 069	89
Netto eiendeler	137	40
Resultat	2009	2008
Salgsinntekt	163	36
Kostnader	-140	-36
Årsresultat etter skatt	23	0

Oslo S Utvikling AS (OSU) er et utviklingsselskap stiftet med formål å bygge ut eiendommer i Bjørvika, Oslo hvor NSB-konsernet eier en tredjedel. Fra og med regnskapsåret 2009 er OSU klassifisert som en felleskontrollert virksomhet. Tidligere var selskapet klassifisert som tilknyttet selskap. Sammenligningstillene er ikke omarbeidet.

De viktigste pågående prosjektene er

- Visma-bygget som ble solgt i februar 2006 på en forwardkontrakt og forventes ferdigstilt i 2011, til brutto salgpris 920 MNOK. Oppføring av bygget behandles som en anleggskontrakt etter IAS 11,
- For KLP-bygget er det inngått avtale om salg av kontorseksjonen til KLP. Bygget er planlagt ferdigstilt i 2010, Kontorseksjonen regnskapsføres og rapporteres i samsvar med IAS 11. Boligdelen består av 53 leiligheter og tas til inntekt ved overlevering til kjøper i samsvar med IAS 18,
- Snøhetta-bygget er per 31.12.2009 ikke utleid eller solgt. Oppstart og bygging forutsetter at bygget i all vesentlighet er solgt eller utleid
- For DnB Nor byggene er det inngått leiekontrakt og byggene planlegges ferdigstilt i 2012-2013. Kontraktens leietid er 15 år med opsjoner på forlengelse samt kjøpsopsjon for leietaker,
- OSU eier 34 % av Bjørvika Utvikling / Bjørvika Infrastruktur som hovedsakelig driver med utbygging av infrastruktur i Bjørvika. Kostnadene dekkes av utbyggere med et fastsatt beløp per kvadratmeter som bygges ut, samt et bidrag fra Oslo Kommune.

Erklæring fra styret og daglig leder ved årsoppgjøret 2009

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2009 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Oslo, 18. mars 2010

Ingeborg Moen Borgerud
styreleder

Christian Brinch

Bjarne Borgersen

Bente Hagem

Tore Heldrup Rasmussen

Øystein Asfaksen

Audun Sør-Reime

Jan Audun Strand

Einar Enger
konsernsjef

Til generalforsamlingen i NSB AS

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for NSB AS for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 220 000 000 for morselskapet og et overskudd på kr 311 000 000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene og endringene i egenkapitalen i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god bokføringsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 18. mars 2010

PricewaterhouseCoopers AS

Merete Stigen

Statsautorisert revisor

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (CORPORATE GOVERNANCE) I NSB-KONERNET

1. Bakgrunn

NSB AS og NSB-konsernet følger norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse, men med avvik som følge av at selskapet ikke er børsnotert, har staten som eier, og begrensninger i selskapets vedtekter. NSB forholder seg i tillegg til statens 10 prinsipper for godt eierskap.

Formålet med anbefalingen er at selskaper som er notert på regulerte markeder i Norge skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledelingen mellom aksjeeiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal bidra til å styrke tilliten til selskapet blant aksjeeiere, i kapitalmarkedet og hos andre interessenter.

2. Virksomhetens art og eierforhold.

NSB er Norges største transportkonsern. Morselskapet NSB AS eies av staten ved Samferdselsdepartementet. Konsernets hovedkontor er i Oslo.

Selskapet skal drive persontrafikk med tog i Norge, transport av personer og gods i Norge og øvrige nordiske land samt virksomhet som står i naturlig sammenheng med dette. I generalforsamling 15. desember 2009 ble det vedtatt nye vedtekter for NSB AS. Der er det presisert at selskapet har som samfunnsoppdrag å sørge for effektiv, tilgjengelig, sikker og miljøvennlig transport av personer og gods.

NSB driver virksomhet i Norge, Sverige og Danmark. Virksomheten styres i virksomhetsområder som avviker noe fra den organisatoriske struktur:

- I Persontog inngår hele virksomheten i NSB AS, NSB Gjøvikbanen AS samt Svenska Tågkompaniet AB.
- I Buss inngår virksomheten i Nettbuss-konsernet.
- I Godstog inngår virksomheten i CargoNet-konsernet.
- I Eiendom inngår virksomheten i Rom Eiendom-konsernet.
- I Støttefunksjoner inngår virksomheten i verksted- og vedlikeholdsselskapene Mantena-konsernet, NSB Trafikkservice AS, samt administrative støttefunksjoner ved Finse Forsikring AS og Arrive-konsernet.

3. Utbyttepolitikk

I St.meld. nr. 21 (2008–2009) legges det til grunn at utbyttet må vurderes ut fra selskapets strategi og behov for egenkapital og at selskapets egenkapitalandel bør ligge på om lag 35–40 %. Med de planlagte investeringer og resultatutsikter de nærmeste år konkluderes det med at utbytteandelen bør reduseres fra 75 % som har vært andelen de tre siste årene. På bakgrunn av dette har staten som eier for de nærmeste tre til fem år lagt til grunn en forventning om 50 % utbytte av konsernets årsresultat etter skatt, men fastsettingen av utbyttet vurderes hvert enkelt år.

4. Generalforsamling og styre.

Generalforsamlingen i NSB består av staten ved Samferdselsdepartementet. Styret skal bestå av fra syv til 10 medlemmer hvorav to til tre medlemmer velges av og blant de ansatte. Selskapets styre er sammensatt på bakgrunn av erfaring, kompetanse og evne til å bidra til utviklingen av selskapet. Det er ikke nedsatt en valgkomité for valg av konsernstyre. De aksjonærvalgte medlemmene utnevnes av generalforsamlingen ved Samferdselsdepartementet. Ingen av selskapets ledende ansatte er representert i styret. Styrets medlemmer velges for 2 år av gangen.

Datterselskapene styres gjennom egne styre og konsernfelles retningslinjer. Det legges opp til at styret i heleide datterselskap skal ha minimum to konsern-eksterne og uavhengige styremedlemmer.

Styrets medlemmer og revisor har møterett på generalforsamlingen.

5. Styrets arbeid.

Styret følger aksjelovens krav om å forvalte selskapets verdier på vegne av eierne. Styrets arbeid er fastsatt i egen instruks. Styret arbeider etter en årlig arbeidsplan for sin virksomhet. Arbeidsplanen bygger på styrets hovedoppgaver med vekt på mål, strategi, organisering og kontroll av virksomheten. Styret evaluerer årlig sin virksomhet.

Styret har fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Styret skal iht. vedtektene sørge for at selskapet tar samfunnsansvar.

6. Verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Konsernstyret har i forbindelse med den årlige planprosess revidert og vedtatt et felles verdigrunnlag som skal være styrende for, og stille krav til de ansattes atferd, og bidra til at konsernet når den fastlagte visjonen og målsettingene. Konsernstyret har vedtatt etiske retningslinjer for konsernet.

7. Risikostyring og internkontroll.

For å sikre helhetlig styring av selskapet er det utarbeidet et eget styringssystem, som omfatter ledelsesdokument, beredskapsplaner, sikkerhetsprosedyrer og prosesser for å styre og kontrollere virksomheten. Som en del av dette er det utarbeidet retningslinjer, rutiner, håndbøker og fullmaktsmatriser for å styre og kontrollere selskapets økonomi, regnskap og finansiering.

Det gjennomføres årlig risikoanalyser for konsernets aktiviteter, og det evalueres og iverksettes tiltak for å styre risikobildet.

8. Transaksjoner mellom selskapet og aksjeeier.

Samferdselsdepartementet og NSB AS har inngått avtale om offentlig kjøp av persontrafikkjenester for å sikre et togtilbud på strekninger som ikke er kommersielt lønnsomme. Tilsvarende har Samferdselsdepartementet inngått avtale med NSB's datterselskap NSB Gjøvikbanen AS om å trafikkere Gjøvikbanen.

9. Transaksjoner med nærstående.

Retningslinjer for behandling av ikke uvesentlige transaksjoner mellom selskapet og styremedlemmer/ledende ansatte er innarbeidet i konsernets etiske retningslinjer og instruksjoner for styre og daglig leder.

10. Godtgjørelse til styret og ledende ansatte.

Styret evaluerer årlig konsernsjefens arbeids- og lønnsvilkår, og gjennomgår betingelsene til øvrige ledende ansatte. Godtgjørelse til styre og ledende ansatte oppgis i note til årsregnskapet.

11. Revisor.

Revisor velges av generalforsamlingen. Selskapet har som policy å minimere oppdrag og honorar til revisor utenom revisjon. Revisor utarbeider årlig Management Letter til styret, som oppsummerer revisjon av selskapet og status vedrørende styring og kontroll av virksomheten. Revisor har en gang i året et møte med styret uten at daglig ledelse er til stede. Revisor møter på generalforsamlingen.

12. Informasjon og kommunikasjon.

Offentlig informasjon om konsernet gis av konsernets ledelse eller kommunikasjonsansvarlig. All finansiell informasjon legges ut på selskapets internettside.

Gjennom vedtektenes § 10 har NSB en særskilt informasjonsplikt overfor eier om konsernets virksomhet. Styret skal forelegge samferdselsministeren all saker som antas å være av vesentlig samfunnsmessig eller prinsipiell betydning. Styret skal hvert år legge frem for samferdselsministeren en plan for virksomheten med datterselskaper, som omfatter følgende forhold:

1. Statusbeskrivelse av markedet og konsernet, herunder utviklingen i konsernet siden den forrige planen ble lagt frem.
2. Hovedtrekk ved konsernets virksomhet de kommende år, herunder større omorganiseringer, videreutvikling og avvikling av eksisterende virksomheter og tjenester og utvikling av nye.
3. Konsernets investeringsnivå, vesentlige investeringer og finansieringsplaner.
4. Vurderinger av den økonomiske utvikling i planperioden.
5. Rapport om tiltak og resultater vedrørende selskapets samfunnsoppdrag og samfunnsansvar.

Styret skal forelegge samferdselsministeren vesentlige endringer i slike planer som tidligere er lagt frem.